

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

ข้อมูลสำคัญทางการเงิน

	2545	2544	2543
งบกำไรขาดทุน (ล้านบาท)			
รายได้จากการขาย	51,804	48,483	52,118
รายได้รวม	51,936	48,596	52,330
กำไรขั้นต้น	3,152	(291)	1,408
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินการ	627	(1,344)	(644)
ค่าธรรมเนียมการชำระคืนเงินกู้ธนาคารโลก (IBRD)			
ก่อนครบกำหนด	92	-	-
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	(11)	(37)	(413)
กำไร (ขาดทุน) จากมูลค่าน้ำมันคงคลังลดลง	-	(1,565)	(541)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	534	(2,987)	(1,582)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ย และค่าเสื่อมราคา (EBITDA)	2,893	1,028	1,760
งบดุล (ล้านบาท)			
สินทรัพย์รวม	28,901	26,393	29,028
หนี้สินรวม	24,315	23,962	23,256
ส่วนของผู้ถือหุ้น	4,586	2,431	5,772
ทุนเรือนหุ้น			
ทุนจดทะเบียน (772 ล้านบาท)	7,720	7,720	7,720
ทุนที่ออกและชำระแล้ว (522 ล้านบาท)	5,220	5,220	5,220
อัตราส่วนทางการเงิน (ร้อยละ)			
อัตรากำไรขั้นต้น	6.1	(0.6)	2.7
อัตรากำไรสุทธิ	1.0	(6.1)	(3.0)
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม	1.9	(10.8)	(5.5)
ผลการดำเนินงานต่อหุ้น (บาท)			
กำไรสุทธิต่อหุ้น	1.02	(5.72)	(3.03)
เงินปันผลต่อหุ้น	-	-	-
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น	8.79	4.66	11.06

สารจากประธานกรรมการ

หลังจากที่ต้องเผชิญภาวะการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจตลอดระยะเวลา 3-4 ปีที่ผ่านมา ปี 2545 เศรษฐกิจไทยเริ่มเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ด้วยปัจจัยแวดล้อมหลายประการ อาทิ ภาวะเศรษฐกิจโลกที่มีแนวโน้มเป็นไปในทางบวก นโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ โดยเฉพาะการรณรงค์ใช้สินค้าและบริการไทยเพื่อเศรษฐกิจไทยเข้มแข็ง ที่ได้รับการตอบสนองจากคนไทยทุกกลุ่มทั้งภาครัฐและเอกชน ส่งผลให้ทั้งภาคอุตสาหกรรมและบริการต่างขยายตัวขึ้น ด้านธุรกิจน้ำมัน ปีที่ผ่านมา แม้ว่าการแข่งขันยังคงรุนแรงอย่างต่อเนื่องมาจากปีก่อน ๆ แต่ด้วยการเริ่มเติบโตขึ้นของภาวะเศรษฐกิจอีกครั้ง ทำให้การบริโภคน้ำมันเพิ่มสูงขึ้นด้วย

ด้วยปัจจัยที่เอื้ออำนวยดังกล่าว ประกอบกับการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานทุกด้าน รวมทั้งการที่คนไทยหันมาสนับสนุนนิยมใช้สินค้าและบริการไทยเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ผลการดำเนินงานของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ในปี 2545 พ้นคืนมาอยู่ในระดับที่น่าพอใจ โดยมีรายได้รวม 51,936 ล้านบาท ซึ่งสูงขึ้นกว่าปีก่อนประมาณร้อยละ 7 และมีกำไรสุทธิ 534 ล้านบาท

ด้านการจำหน่าย ปี 2545 บริษัทฯ มีส่วนแบ่งการตลาดเพิ่มขึ้นทุกช่องทางการจำหน่าย โดยเฉพาะยอดขายผ่านตลาดค้าปลีกและอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 ทำให้บางจากฯ มีส่วนแบ่งตลาดค้าปลีกเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 11 เป็นผลจากการให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพน้ำมันสะอาด การปรับปรุงคุณภาพการบริการของสถานีบริการน้ำมันและร้านสะดวกซื้อให้เป็นที่น่าพอใจสูงสุดของผู้บริโภค ตลอดจนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น น้ำมันดีเซลเกรดพิเศษคุณภาพสูง บางจาก เพาเวอร์ดี รวมทั้งการรณรงค์ใช้สินค้าและบริการไทยของรัฐบาล เพื่อสร้างเศรษฐกิจไทยให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานของการพึ่งตัวเองที่ส่งผลให้คนไทยนิยมใช้สินค้าและบริการไทยมากขึ้น

ด้านตลาดอุตสาหกรรมและน้ำมันหล่อลื่น บริษัทฯ ได้รับการรับรองระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001 : 2000 สำหรับธุรกิจน้ำมันหล่อลื่น เป็นบริษัทน้ำมันรายแรกของประเทศไทยที่ได้รับการรับรองโดยมีขอบเขตครอบคลุมถึงการพัฒนา จัดทำ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำมันหล่อลื่น และการบริการคาร์แคร์ตามมาตรฐานกรีน่า คาร์แคร์ จากสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

ด้านการผลิต บริษัทฯ พัฒนาน้ำมันดีเซลเกรดพิเศษ บางจาก เพาเวอร์ดี ที่ผลิตด้วยเทคโนโลยีล่าสุดของโรงกลั่นบางจาก เพื่อช่วยลดมลภาวะทางอากาศ และตอบสนองนโยบายคุณภาพน้ำมันเพื่อสิ่งแวดล้อมของรัฐบาล โรงกลั่นบางจากได้ติดตั้งระบบผสมแก๊สโซฮอล์ เตรียมพร้อมรองรับการขยายการจำหน่ายแก๊สโซฮอล์ที่สถานีบริการน้ำมันบางจากในเขตกรุงเทพฯ ปริมณฑล ในต้นปี 2546 นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้ปรับปรุงประสิทธิภาพของโรงกลั่นทั้งด้านการเพิ่มผลผลิต และการประหยัดพลังงานในกระบวนการผลิต ร่วมมือกับโรงกลั่นอื่น ในการลดต้นทุนการขนส่งน้ำมันดิบเข้าสู่โรงกลั่นและการกลั่นน้ำมัน บนพื้นฐานการได้ประโยชน์ร่วมกันจากการเพิ่มมูลค่าและลดต้นทุนในการผลิต นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 - Petroleum Refining ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในกระบวนการผลิตทุกระบบ และมาตรฐานระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มอก.18001 จากสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีสถิติความปลอดภัยในการทำงานครบ 3 ล้านชั่วโมงคน

ด้านการเงิน ปี 2545 จากการที่บริษัทฯ ได้พัฒนาและปรับปรุงกิจการในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น เป็นผลให้ บริษัทฯ มีกำไรและทำให้อัตรารว่นหนี้สินต่อทุนของบริษัทฯ ดีขึ้นเป็น 5.3 เท่า เมื่อเทียบกับปี 2544 ที่มีอัตรารว่นหนี้สินต่อทุนเท่ากับ

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

9.9 เท่า อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากรัฐบาล เนื่องจากมีภาระเงินกู้ที่ถึงกำหนดชำระ กระจุยตัวในปี 2546-2547 จำนวนร้อยละ 70 ของเงินกู้ทั้งหมด ซึ่งคณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ (กนร.) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหารัฐกิจและการเงินของบริษัทฯ เพิ่มเติมจากที่บริษัทที่ปรึกษาด้านธุรกิจ ได้ศึกษาไว้แล้วนำเสนอ กนร. เพื่อพิจารณาต่อไป

ด้านสถานะโดยรวมของบริษัทฯ จากผลการศึกษาทั้งของบริษัทที่ปรึกษาด้านธุรกิจ และคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น สรุปว่า บางจากฯ ยังมีคุณค่าและศักยภาพในการดำเนินธุรกิจร่วมกัน ทั้งด้านการกลั่นและการจำหน่าย โดยให้มีการเพิ่มประสิทธิภาพ การดำเนินงานให้มากยิ่งขึ้นไปอีก เพื่อรองรับการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นของอุตสาหกรรมน้ำมัน โดยเฉพาะการประสานร่วมมือกับ โรงกลั่นอื่นเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มรายได้

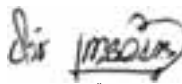
ปีที่ผ่านมา บริษัทฯ ยังมีปัจจัยด้านบวกต่อกิจการที่จะมีผลต่อการดำเนินงานในอนาคต นั่นคือ คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ให้บริษัทฯ จำหน่ายน้ำมันตรงให้กับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจได้ คาดว่าจะมีผลให้ยอดขายปลีกน้ำมันของบริษัทฯ เพิ่มขึ้นได้ ประมาณ 5,000 ล้านบาทต่อปี

ในปี 2545 บริษัทฯ ได้ดำเนินการพัฒนาองค์กรไปสู่ความเป็นบริษัทภิบาล (Good Corporate Governance) อย่างเป็น รูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยเป็นปีแรกที่มีการประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการบริษัทฯ ตามแนวทางการประเมินของ กระทรวงการคลังซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ รวมทั้งคณะกรรมการบริษัทฯ ได้จัดทำนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อเป็นกรอบให้ กรรมการ ผู้บริหาร พนักงานทุกคนยึดเป็นแนวปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ตลอดจนการดูแลให้มีการปฏิบัติตามหลักการการกำกับดูแล กิจการที่ดีตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้กำหนดขึ้นอย่างครบถ้วน

ด้านการร่วมพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของสังคมไทย บริษัทฯ ยังคงสนับสนุนการสร้างงานสร้างรายได้ให้ชุมชนอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อร่วมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน รวมทั้งร่วมสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล เช่น โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โครงการรณรงค์ใช้สินค้าไทย ด้วยการนำผลิตภัณฑ์ชุมชนมาเป็นของสมนาคุณแก่ลูกค้า รวมถึงการนำมาจำหน่ายในร้านสะดวก ชื่อเลมอนกรีน และไปจาก นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้ร่วมกับองค์กรของรัฐและเอกชนในการสร้างกระแสนิยมไทย ใช้สินค้าไทย ด้วยการ จัดประกวดผลิตภัณฑ์ชุมชนจากภูมิปัญญาไทย เพื่อสนับสนุนให้ผลิตภัณฑ์ชุมชนเป็นที่รู้จักในวงกว้าง นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังมีส่วน ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของชุมชนเกษตรกรในภาวะผลผลิตราคาตกต่ำ เช่น เข้ารับซื้อมะนาวจากเกษตรกรในภาวะผลผลิต มะนาวล้นตลาด

สำหรับแผนงานในปี 2546 บริษัทฯ จะเน้นดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ของประชาชนในทุกด้าน อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อเนื่อง นอกจากนี้บริษัทฯ มีแผนที่จะขยายส่วนแบ่งตลาดค้าปลีก ตลาดอุตสาหกรรม และตลาดน้ำมันหล่อลื่นให้เพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งขยายการเชื่อมโยงกับชุมชนในรูปแบบใหม่ ๆ อันจะนำไปสู่การรอดพ้นจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจในระยะยาว รวมทั้งสร้างรากฐาน ที่มั่นคงให้กับกิจการ

ในท้ายที่สุด ผมในนามคณะกรรมการบริษัทฯ ใคร่ขอขอบพระคุณผู้มีส่วนร่วมในบริษัท บางจากฯ ทุกๆ ท่าน นับตั้งแต่ ผู้ถือหุ้น พนักงาน ลูกค้า และผู้ให้บริการของบริษัทฯ บางจากฯ ทั่วประเทศ รวมตลอดทั้งชุมชนที่ได้ร่วมงานกันมา ที่ได้ให้การ สนับสนุนการดำเนินงานของบริษัทฯ อย่างต่อเนื่องมาจนทุกวันนี้ และหวังว่าท่านทั้งหลายจะให้ความไว้วางใจและสนับสนุนให้ บริษัทฯ บางจากฯ มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น เพื่อจะได้ร่วมกันสร้างสรรค์ประโยชน์ให้เกิดแก่ประเทศชาติและสังคมไทยต่อไป

พลเอก
(ธวัช เกษรอังกูร)
ประธานกรรมการ

ความก้าวหน้าของกิจการ ในรอบปี 2545

• ด้านกิจการ

- บริษัทฯ มีรายได้รวม 51,936 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7 เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา และมีกำไรสุทธิ 534 ล้านบาท
- คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้บริษัทฯ จำหน่ายน้ำมันตรงให้กับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจได้ คาดว่าจะมีผลให้ยอดขายปลีกน้ำมันของบริษัทฯ บางจากฯ เพิ่มขึ้นได้ประมาณ 5,000 ล้านบาทต่อปี

• ด้านตลาดค้าปลีก

- พัฒนามลิตภัณฑ์ใหม่ บางจาก เพาเวอร์ดี ดีเซลเกรดพิเศษ ที่มีกำมะถันเพียงร้อยละ 0.02 ต่ำกว่ามาตรฐานทั่วไปถึง 1.5 เท่า จึงมีคุณสมบัติลดควันดำ ลดฝุ่นละออง เขม่า บริษัทฯ จำหน่ายเพาเวอร์ดีในราคาเดียวกับ น้ำมันดีเซลทั่วไปเพราะต้องการสนับสนุนการใช้ดีเซลเกรดพิเศษกันมากขึ้น โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพฯ ปริมณฑล เพื่อช่วยลดมลภาวะทางอากาศ
- มีส่วนแบ่งการตลาดเพิ่มขึ้นทุกช่องทางจำหน่าย โดยเฉพาะยอดขายผ่านตลาดค้าปลีกและอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 ทำให้บางจากฯ มีส่วนแบ่งตลาดค้าปลีกเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 11 ทั้งนี้เป็นผลจากกระแสคนไทยสนับสนุนสินค้าไทยสูงขึ้น รวมทั้งการพัฒนามลิตภัณฑ์และบริการของบริษัทฯ อย่างต่อเนื่อง ได้ส่งผลให้ความนิยมน้ำมันบางจากมีมากขึ้นเป็นลำดับ
- เปิดสถานีบริการน้ำมัน Self Service ให้ลูกค้าเติมน้ำมันด้วยตนเอง โดยลูกค้าจะได้รับส่วนลด 30 สตางค์ต่อลิตรสำหรับน้ำมันทุกประเภท เป็นกลยุทธ์ทางการตลาดรูปแบบใหม่ ที่จะเป็นทางเลือกให้ผู้บริโภคได้ใช้น้ำมันราคาถูกในภาวะราคาน้ำมันแพง และรองรับภาวะการแข่งขันในธุรกิจขายปลีกน้ำมันโดยเฉพาะในทำเลที่มีการแข่งขันสูง
- ขยายร้านค้าเพื่อชุมชนไปจากเพิ่มเป็น 26 สาขา "ร้านไบจาก" เป็นร้านค้าที่พัฒนาด้วยรูปแบบ "ร้านค้าเพื่อชุมชน" (Community Store) โดยเน้นความเป็นไทยที่ทันสมัย แต่ยังคงเอกลักษณ์บางจากฯ คือ สนับสนุนนำผลผลิตจากชุมชนมาจำหน่ายในร้าน ดูแลสิ่งแวดล้อม ขณะเดียวกันได้นำเทคโนโลยีที่เลือกสรรแล้วมาบริการลูกค้า ร้านไบจากจึงมีสินค้าอุปโภค บริโภค และบริการต่างๆ ครบครัน พร้อมตอบสนองการดำเนินชีวิตประจำวันของครอบครัวในปัจจุบัน

• ด้านตลาดอุตสาหกรรมและน้ำมันหล่อลื่น

- ได้รับการรับรองระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001 : 2000 สำหรับธุรกิจน้ำมันหล่อลื่น โดยมีขอบเขตรอบคลุมถึงการพัฒนา จัดทำ และจำหน่ายผลผลิตที่หล่อลื่น และการบริการคาร์แคร์ตามมาตรฐานกรีน่า คาร์แคร์ จากสำนักรับรองระบบคุณภาพ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- พัฒนามลิตภัณฑ์ใหม่ GE GOLD น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์เบนซินสังเคราะห์ 100% (Synthetic) เกรดรวม มาตรฐานสูงสุด API SL SW-40 รายแรกในประเทศ มีคุณสมบัติปกป้องทุกชิ้นส่วนในเครื่องยนต์ รักษาความสะอาดภายใน และช่วยยืดอายุการใช้งานของเครื่องยนต์ ช่วยประหยัดน้ำมัน และลดมลภาวะจากเขม่า-ไอเสียจากการเผาไหม้เหมาะกับเครื่องยนต์เบนซินทุกรุ่น
- พัฒนาน้ำมันเตาชนิดที่ 2 เพิ่มเติมอีก 1 เกรด คือ น้ำมันเตาเกรดพิเศษ กากคาร์บอนต่ำ เมื่อเผาไหม้แล้วจะมีปริมาณกากคาร์บอนต่ำมาก (Fuel Oil Low Carbon Residue) โดยมีกากคาร์บอนต่ำกว่าน้ำมันเตาชนิดที่ 2 ทั่วไปถึงร้อยละ 50 และมีกำมะถันต่ำ เมื่อเผาไหม้จะเกิดเขม่าและก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์น้อย จึงช่วยลดมลภาวะทางอากาศซึ่งบางจากฯ ได้พัฒนาขึ้นเป็นรายแรก และเป็นผู้ผลิตรายเดียวในประเทศไทย เพื่อช่วยลดปัญหามลภาวะทางอากาศ

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

• ด้านการผลิต

- ผลิตน้ำมันดีเซลเกรดพิเศษ บางจาก เพาเวอร์ดี ที่ผลิตด้วยกระบวนการกลั่นตรง (Hydroskimming) ผ่านกระบวนการ Deep HDS (Deep Hydrodesulfurization unit) ซึ่งเป็นเทคโนโลยีการกำจัดกำมะถันออกจากน้ำมัน จนเหลือกำมะถันเพียงร้อยละ 0.02 ต่ำกว่ามาตรฐานทั่วไป ถึง 1.5 เท่า เพื่อช่วยลดมลภาวะทางอากาศ และตอบสนองนโยบายผลิตภัณฑ์น้ำมันเพื่อสิ่งแวดล้อมของรัฐบาล
- ติดตั้งระบบผสมแก๊สโซฮอล์ เพื่อรองรับการขยายการจำหน่ายแก๊สโซฮอล์ที่สถานีบริการน้ำมันบางจากในเขตกรุงเทพฯ ปริมาณ 180 แห่ง ในต้นปี 2546
- บริษัทฯ ได้ปรับปรุงประสิทธิภาพของโรงกลั่นทั้งด้านการเพิ่มผลผลิต (Production Yield) และการประหยัดพลังงานในกระบวนการผลิต นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้ร่วมมือกับโรงกลั่นอื่น ในการลดต้นทุนการขนส่งน้ำมันดิบเข้าสู่โรงกลั่น และการกลั่นน้ำมัน บนพื้นฐานการได้ประโยชน์ร่วมกันจากการเพิ่มมูลค่าและลดต้นทุนในการผลิต
- ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001 - Petroleum Refining ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในกระบวนการผลิตทุกระบบ และมาตรฐานระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (มอก.18001) จากสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ ต่อเนื่อง
- ทำสถิติความปลอดภัยในการทำงานครบ 3 ล้านชั่วโมงคน

• ด้านสิ่งแวดล้อม

- จากการที่รัฐออกมาตรการห้ามจำหน่ายน้ำมันเตากำมะถัน 3% ในบางพื้นที่ปรากฏว่ามีการลักลอบจำหน่ายน้ำมันเตาชนิดดังกล่าวอย่างกว้างขวาง ดังนั้นเพื่อสนับสนุนนโยบายรัฐบาล และช่วยเหลือผู้ประกอบการ บริษัทฯ บางจากฯ จึงได้จัด "โครงการบริการตรวจสอบปริมาณกำมะถันในน้ำมันเตา" ให้กับโรงงาน โดยเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญและอุปกรณ์ที่ทันสมัยของบริษัทฯ และไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น
- ได้รับรางวัลความเป็นเลิศในด้าน การวางแผน/การติดตามตรวจวัด/การทบทวนจัดการของระบบจัดการสิ่งแวดล้อม จากโครงการ Benchmarking ของสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
- ได้รับรางวัล สถานที่ทำงาน "สะอาด ปลอดภัย ไร้มลพิษ มีชีวิตชีวา" ตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมสถานประกอบการให้น่าอยู่น่าทำงานของกรุงเทพมหานคร

• กิจกรรมเพื่อร่วมสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของสังคมไทย

- ร่วมกับองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนรวม 8 หน่วยงาน จัดการประกวดผลิตภัณฑ์ชุมชนจากภูมิปัญญาไทย เพื่อสนับสนุนนโยบายหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และปลูกจิตสำนึกนิยมไทยของรัฐบาล รวมทั้งร่วมกระตุ้นจิตสำนึกนิยมไทยโดยสนับสนุนเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นที่ยอมรับและนิยมใช้อย่างแพร่หลาย โดยบริษัทฯ บางจากฯ และองค์กรร่วมจัดจะคัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชน ที่ผ่านการคัดเลือกมาเป็นของขวัญ ของชำร่วย และของสมนาคุณลูกค้าของหน่วยงานต่อไป
- รับซื้อมะนาว 2,000,000 ผล ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกมะนาว ในช่วงมะนาวราคาตกต่ำส่งผลให้เกษตรกรชาวสวนมะนาวได้รับความเดือดร้อน โดยนำมาใช้เป็นของสมนาคุณผู้ใช้ น้ำมันบางจาก
- บริษัทฯ ยังคงนโยบายการสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชนมาเป็นของสมนาคุณลูกค้าที่สถานีบริการน้ำมันบางจากต่อเนื่อง เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ให้ชุมชนชนบท เช่น ข้าวกล้องแค้น กล้วยอบกรอบ ฯลฯ

รายงานคณะกรรมการตรวจสอบ

เรียน ผู้ถือหุ้น

จากการพิจารณาการเป็นกรรมการบริษัท บางจากฯ (มหาชน) ของประธานคณะกรรมการตรวจสอบ ดร.วิรัช อภิเมธีอำรง ในเดือนเมษายน 2545 และนายประพัฒน์ โพธิ์วรคุณ ในเดือนมกราคม 2546 คณะกรรมการบริษัทฯ ได้แต่งตั้งให้ นายอนุสรณ์ ธรรมใจ เป็นประธานคณะกรรมการตรวจสอบ และให้ นายวิรัตน์ เอี่ยมเอื้อยุทธ และ นายนิพนธ์ สุรพงษ์รักเจริญ เป็นกรรมการตรวจสอบ

ในปี 2545 คณะกรรมการตรวจสอบได้มีการประชุมรวม 4 ครั้ง เพื่อทำการพิจารณาเรื่องต่างๆ โดยมีประเด็นและสาระสำคัญดังนี้

1. พิจารณางบการเงิน ปี 2544
2. เสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ ปี 2545
3. พิจารณางบการเงินรายไตรมาส ปี 2545
4. พิจารณาผลการตรวจสอบภายในปี 2544 และแผนการตรวจสอบภายใน ปี 2545
5. พิจารณาสรุปรูปร่างความเห็นเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในและรายการระหว่างกันของบริษัทฯ
6. พิจารณากฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ
7. พิจารณาและให้ความเห็นชอบกฎบัตรสำนักตรวจสอบภายใน
8. พิจารณาและให้ความเห็นชอบระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ ตามประกาศระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544
9. ติดตามให้บริษัทฯ มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
10. ติดตามให้บริษัทฯ ปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

คณะกรรมการตรวจสอบได้ช่วยคณะกรรมการบริษัทฯ ในการดำเนินงานตามนโยบายของคณะกรรมการบริษัทฯ และติดตามความก้าวหน้าของเรื่องที่มีความสำคัญสูงต่อกิจการ ได้แก่

1. ติดตามระบบบริหารความปลอดภัยของโรงกลั่น โดยมีการติดตามการดำเนินงานทุกไตรมาส
2. ติดตามปริมาณการสูญเสียของน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูป โดยมีการติดตามผลการแก้ไขเพื่อลดการสูญเสียดังกล่าวทุกไตรมาส
3. ติดตามการบริหารความเสี่ยงทางธุรกิจของบริษัทฯ โดยมีการติดตามผลการดำเนินงานทุกไตรมาส

คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ ได้ติดตามการดำเนินงานในปี 2545 ของฝ่ายจัดการมีความเห็นว่า ฝ่ายจัดการได้มีการวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพของกิจการ วางแผนเตรียมการและดำเนินการ ทั้งทางด้านธุรกิจและการเงินของบริษัทฯ อย่างพอเพียง มีผลให้บริษัทฯ สามารถเพิ่มส่วนแบ่งตลาดขายปลีกและตลาด อุตสาหกรรม และได้ปรับโครงสร้างทางการเงินให้แข็งแกร่งในระดับหนึ่ง นอกเหนือจากนี้ งบการเงินที่ได้สอบทานและพิจารณาแล้ว ได้แสดงผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

ด้านการสูญเสียของน้ำมัน ฝ่ายจัดการได้ติดตามแก้ไขการสูญเสียของน้ำมันในปี 2545 ได้ดีกว่าปี 2544 อย่างไรก็ตาม เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้น คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่าฝ่ายจัดการควรกำหนดเป้าหมาย (Benchmark) ในการวัดผล เพื่อลดการสูญเสียของน้ำมันในปี 2546 ให้น้อยกว่าปี 2545

ด้านระบบบริหารความปลอดภัยของโรงงาน ผู้บริหารได้ติดตามระบบงานที่ดูแลความปลอดภัยได้อย่างดี รวมทั้ง การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนรอบโรงงาน

ด้านการบริหารความเสี่ยงทางธุรกิจของบริษัทฯ ฝ่ายจัดการได้กำหนดมาตรการในการบริหารความเสี่ยงจาก ความผันผวนของราคาน้ำมันและอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทฯ โดยคณะกรรมการบริหาร ความเสี่ยงติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการตรวจสอบขอให้ฝ่ายจัดการเพิ่มความสำคัญของการบริหาร ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน โดยกำหนดเป้าหมายให้เกิดผลเสียต่อการดำเนินงานของบริษัทฯ ให้น้อยที่สุด เมื่อเทียบกับปี 2544 และ ปี 2545 ที่ผ่านมา

(นายอนุสรณ์ ธรรมใจ)

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

รายงานความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการตรวจรายงานทางการเงิน

เรียน ผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการบริษัท บางจากฯ (มหาชน) ได้จัดให้มีการจัดทำงบการเงิน เพื่อแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ประจำปี 2545 ภายใต้พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535

คณะกรรมการบริษัทฯ ตระหนักถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะกรรมการบริษัทจดทะเบียน ในการเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินประจำปี 2545 ของบริษัท บางจากฯ (มหาชน) และสารสนเทศทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปี 2545 งบการเงินดังกล่าวจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปในประเทศไทย โดยเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสมและถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และใช้ดุลยพินิจอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง สมเหตุสมผล และประมาดการที่ดีที่สุดในการจัดทำ รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

คณะกรรมการบริษัทฯ ได้จัดให้มีและดำรงรักษาไว้ซึ่งระบบควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจได้อย่างมีเหตุผลว่า การบันทึกข้อมูลทางบัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินของบริษัทฯ และเพื่อให้ทราบจุดอ่อนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตหรือการดำเนินการที่ผิดปกติดังกล่าวอย่างมีสาระสำคัญ

ในการนี้ คณะกรรมการบริษัทฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบขึ้น ซึ่งประกอบด้วยกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานทางการเงินและระบบควบคุมภายใน และความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องนี้ปรากฏในรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีฉบับนี้แล้ว

คณะกรรมการบริษัทฯ มีความเห็นว่า ระบบควบคุมภายในของบริษัท บางจากฯ (มหาชน) โดยรวมอยู่ในระดับที่น่าพอใจ และสามารถสร้างความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลต่อความเชื่อถือได้ของงบการเงินของบริษัท บางจากฯ (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545

พลเอก

(ฮวัช เกษร้อ๊งกูร)

ประธานกรรมการ

(นายณรงค์ บุณยสงวน)

กรรมการผู้จัดการใหญ่

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

รายงานของผู้สอบบัญชี

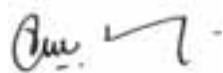
เสนอ ผู้ถือหุ้นบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 และ 2544 งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น งบกำไรสะสมและงบกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ซึ่งผู้บริหารของบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องวางแผนและปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่า งบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่บริษัทใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญซึ่งผู้บริหารเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่นำเสนอในงบการเงินโดยรวม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสม ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

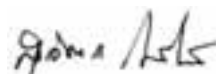
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 และ 2544 ผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

9

(นางจรรวณ เมณฑกา)

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางสุจิตรา โสมนัส)

ผู้อำนวยการสำนักงานการตรวจสอบที่ 3

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
Office of the Auditor General
วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2546

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 และ 2544

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	2545	2544	
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4.1	1,374,422,526	2,749,700,315
เงินลงทุนชั่วคราว		152,541,509	130,847,788
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	4.2	2,724,544,707	1,672,320,655
สินค้าคงเหลือ		6,088,998,548	4,011,323,681
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น			
พัสดुकคงเหลือ-สุทธิ	4.3	364,694,896	409,923,479
อื่น ๆ		371,243,206	431,543,813
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		<u>11,076,445,392</u>	<u>9,405,659,731</u>
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสีย	4.4	665,117	25,037,376
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	4.5	4,835,413	4,916,126
ค่าขนส่งจ่ายล่วงหน้า	4.6	183,258,812	188,708,087
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	4.7	15,637,564,150	14,720,899,830
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	4.8	1,056,486,540	1,117,098,698
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น			
เงินลงทุนในสถานบริการน้ำมัน		634,137,556	674,047,780
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี		59,740,331	49,808,176
อื่น ๆ		247,798,299	206,785,108
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		<u>17,824,486,218</u>	<u>16,987,301,181</u>
รวมสินทรัพย์		<u>28,900,931,610</u>	<u>26,392,960,912</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

งบดุล

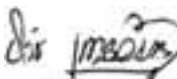
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 และ 2544

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	2545	2544
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
หนี้สินหมุนเวียน		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	4.9 1,000,000,000	231,516,587
เจ้าหนี้การค้า	3,136,831,661	1,128,970,583
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	4.11 6,380,000,000	3,764,663,976
เงินกู้ยืมระยะสั้น	4.10 2,480,636,500	938,000,000
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		
ภาษีสรรพสามิตและเงินนำส่งกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงค้างจ่าย	144,186,565	278,122,903
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	501,753,412	557,358,437
อื่น ๆ	289,562,403	382,545,620
รวมหนี้สินหมุนเวียน	13,932,970,541	7,281,178,106
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
เงินกู้ยืมระยะยาว	4.11 9,972,500,000	16,266,671,616
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		
หนี้สินค้ำประกันดำเนินการสถานีบริการ	150,930,248	182,960,763
สำรองเงินบำเหน็จสงเคราะห์	187,918,461	168,194,586
อื่น ๆ	70,506,941	62,818,942
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	10,381,855,650	16,680,645,907
รวมหนี้สิน	24,314,826,191	23,961,824,013
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุนเรือนหุ้น		
ทุนจดทะเบียน ทุนสามัญ 772,040,940 ทุน มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	7,720,409,400	7,720,409,400
ทุนที่ออกและชำระแล้ว ทุนสามัญ 522,040,940 ทุน มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	5,220,409,400	5,220,409,400
ส่วนเกินทุน		
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	2,007,950,671	2,007,950,671
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	5,178,142,754	3,556,765,260
กำไร (ขาดทุน) สะสม		
จัดสรรแล้ว		
สำรองตามกฎหมาย	547,594,555	547,594,555
ยังไม่ได้จัดสรร	(8,367,991,961)	(8,901,582,987)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	4,586,105,419	2,431,136,899
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	28,900,931,610	26,392,960,912

11

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

พลเอก
(อวิช เกษรังกูร)
ประธานกรรมการ

(นายณรงค์ บุญสงวน)
กรรมการผู้จัดการใหญ่

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

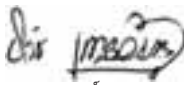
งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545 และ 2544

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2545	2544
รายได้			
รายได้จากการขาย	4.12	51,804,182,782	48,482,725,255
รายได้อื่น			
ดอกเบียร์รับ		38,741,121	26,267,359
กำไรจากสัญญาซื้อขายน้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์น้ำมันล่วงหน้า		25,513,010	22,441,552
อื่น ๆ		67,897,265	64,353,690
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	4.4	-	585,982
รวมรายได้		<u>51,936,334,178</u>	<u>48,596,373,838</u>
ค่าใช้จ่าย			
ต้นทุนขาย		48,652,519,096	48,774,187,116
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร		1,138,087,229	1,137,283,496
ค่าใช้จ่ายอื่น			
ค่าเสื่อมราคา		290,128,888	286,374,205
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	4.13	11,024,948	37,361,078
อื่น ๆ		-	5,171,980
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	4.4	<u>20,815,629</u>	<u>-</u>
รวมค่าใช้จ่าย		<u>50,112,575,790</u>	<u>50,240,377,875</u>
กำไร (ขาดทุน) ก่อนดอกเบียร์จ่ายและภาษีเงินได้		1,823,758,388	(1,644,004,037)
ดอกเบียร์จ่าย	4.14	1,300,099,516	1,301,775,576
ภาษีเงินได้		<u>(9,932,154)</u>	<u>41,406,001</u>
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ		<u>533,591,026</u>	<u>(2,987,185,614)</u>
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น		1.02	(5.72)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

พลเอก
(ธวัช เกษรังกูร)
ประธานกรรมการ

(นายทรงศักดิ์ บุญยสงวน)
กรรมการผู้จัดการใหญ่

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545 และ 2544

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้น	ส่วนเกินทุน จากการตี ราคาสินทรัพย์	สำรอง ตามกฎหมาย	กำไร (ขาดทุน) สะสม	รวม
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543	5,220,409,400	2,007,950,671	3,910,712,155	547,594,555	(5,843,061,323)	5,843,605,458
รายการปรับปรุง 3	-	-	-	-	(71,336,050)	(71,336,050)
ยอดคงเหลือที่ปรับปรุงแล้ว	5,220,409,400	2,007,950,671	3,910,712,155	547,594,555	(5,914,397,373)	5,772,269,408
รายการที่ยังไม่รับรู้ในงบกำไรขาดทุน	-	-	(353,946,895)	-	-	(353,946,895)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	-	-	-	-	(2,987,185,614)	(2,987,185,614)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2544	5,220,409,400	2,007,950,671	3,556,765,260	547,594,555	(8,901,582,987)	2,431,136,899
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2544	5,220,409,400	2,007,950,671	3,556,765,260	547,594,555	(8,901,582,987)	2,431,136,899
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	-	-	1,972,430,501	-	-	1,972,430,501
รายการที่ยังไม่รับรู้ในงบกำไรขาดทุน	-	-	(351,053,007)	-	-	(351,053,007)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	-	-	-	-	533,591,026	533,591,026
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545	5,220,409,400	2,007,950,671	5,178,142,754	547,594,555	(8,367,991,961)	4,586,105,419

13

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

งบกำไรสุทธิ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545 และ 2544

หน่วย : บาท

	2545	2544
กำไร (ขาดทุน) สะสมส่วนที่ยังไม่ได้จัดสรร		
ยอดยกมาจากงวดก่อน	(8,901,582,987)	(5,914,397,373)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	<u>533,591,026</u>	<u>(2,987,185,614)</u>
รวมกำไร (ขาดทุน) สะสมส่วนที่ยังไม่ได้จัดสรร	(8,367,991,961)	(8,901,582,987)
กำไรสะสมส่วนที่ได้จัดสรรแล้ว		
สำรองตามกฎหมาย	<u>547,594,555</u>	<u>547,594,555</u>
กำไร (ขาดทุน) สะสมปลายงวด	<u>(7,820,397,406)</u>	<u>(8,353,988,432)</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545 และ 2544

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	2545	2544
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	533,591,026	(2,987,185,614)
ปรับกระทบยอดกำไร (ขาดทุน) สุทธิเป็นเงินสดสุทธิรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน		
ค่าเสื่อมราคา	898,087,581	883,651,349
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	2,577,275	15,693,112
ค่าตัดจำหน่าย	160,048,539	186,144,444
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	46,553,507	34,117,773
ภาษีเงินได้	(9,932,154)	41,406,001
ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์	20,302,368	20,411,999
สำรองเงินบำเหน็จสงเคราะห์	19,723,875	30,933,368
รายได้ตัดบัญชี	(6,917,539)	(9,870,273)
ส่วนแบ่งขาดทุน (กำไร) จากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	20,815,629	(585,982)
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์	1,684,850,107	(1,785,283,823)
และหนี้สินดำเนินงาน		
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง		
ลูกหนี้การค้า	(1,016,628,238)	536,749,392
สินค้าคงเหลือ	(2,077,674,868)	2,871,267,698
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	52,641,103	336,935,102
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เจ้าหนี้การค้า	2,006,134,042	(1,914,772,274)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(313,729,601)	32,304,723
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	7,687,999	(4,749,436)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	343,280,544	72,451,382
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินลงทุนชั่วคราวลดลง (เพิ่มขึ้น)	(21,693,721)	3,052,196
เงินลงทุนระยะยาวลดลง	9,005,905	30,000,000
ลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(213,676,775)	(252,814,007)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (เพิ่มขึ้น)	(27,582,132)	(15,657,464)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น (เพิ่มขึ้น)	(52,018,931)	(74,042,212)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	(305,965,654)	(309,461,487)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545 และ 2544

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	2545	2544
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น (ลดลง)	768,483,413	(1,095,865,127)
เงินกู้ยืมระยะสั้นเพิ่มขึ้น (ลดลง)	1,497,759,500	(62,000,000)
เงินกู้ยืมระยะยาวเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(3,678,835,592)	3,701,943,232
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	(1,412,592,679)	2,544,078,105
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(1,375,277,789)	2,307,068,000
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นงวด	2,749,700,315	442,632,315
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายงวด	4.1 1,374,422,526	2,749,700,315
ข้อมูลเพิ่มเติมประกอบกระแสเงินสด		
เงินสดจ่ายในระหว่างงวด		
ดอกเบี้ยจ่าย	1,393,787,448	1,332,897,195
ภาษีเงินได้	6,404,106	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545 และ 2544

1. เกณฑ์การจัดทำและนำเสนองบการเงิน

งบการเงินแสดงรายการตามข้อกำหนดในประกาศกรมทะเบียนการค้าวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2544 ออกตามความในมาตรา 11 วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 และจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีในประเทศไทย

2. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.1 รายได้จากการขาย

บริษัทรับรู้รายได้จากการขายทันทีที่ส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า

รายได้ค่าสิทธิดำเนินการ

บริษัทรับรู้รายได้ค่าสิทธิดำเนินการตามข้อตกลงในสัญญา

รายได้ดอกเบี้ย

บริษัทรับรู้รายได้ดอกเบี้ยตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลาโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์

2.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดประกอบด้วยเงินสด เงินฝากธนาคารและเงินฝากสถาบันการเงินที่มีกำหนดจ่ายคืนในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน

2.3 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

บริษัทตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญโดยประมาณจากลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกเก็บเงินไม่ได้และพิจารณาฐานะปัจจุบันของลูกหนี้แต่ละราย รวมทั้งจากการวิเคราะห์ฐานะเศรษฐกิจโดยรวม

2.4 สินค้าคงเหลือ

ผลิตภัณฑ์น้ำมันคงเหลือและน้ำมันดิบคงเหลือ แสดงด้วยราคาทุนตามเกณฑ์เข้าก่อนออกก่อนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

ผลิตภัณฑ์น้ำมันหล่อลื่น แสดงด้วยราคาทุนตามเกณฑ์ถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

2.5 พัสตคงเหลือ

รับรู้ในราคาทุนโดยวิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

2.6 เงินลงทุนซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสีย

เงินลงทุนซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสียเป็นการลงทุนในบริษัทร่วม ซึ่งบริษัทมีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญ แต่ไม่มีอำนาจในการควบคุมนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของบริษัทร่วม

2.7 เงินลงทุนระยะยาวอื่น

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด บริษัทถือเป็นเงินลงทุนทั่วไปแสดงด้วยราคาทุนปรับด้วยค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่ถือจนครบกำหนดแสดงในราคาทุนตัดจำหน่าย ส่วนต่างระหว่างต้นทุนของเงินลงทุนกับมูลค่าที่ตราไว้ของเงินลงทุนในตราสารหนี้จะตัดจำหน่ายโดยนำไปลดหรือเพิ่มรายได้ดอกเบี้ยตามวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาของตราสารหนี้ที่เหลืออยู่ และบวกหรือหักจากราคาตามบัญชีของตราสารหนี้

2.8 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ แสดงด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมตามอัตราที่ประมวลรัษฎากรกำหนด บริษัทตีราคาสินทรัพย์ใหม่ทุกห้าปีในส่วนของเครื่องจักรและอุปกรณ์ทอกลั่น และแพลตฟอร์ม แคดตาสิส โดยส่วนของเครื่องจักรและ อุปกรณ์ทอกลั่นประกอบด้วยท่าเทียบเรือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ในโรงกลั่นน้ำมัน ซึ่งดำเนินการโดย

ผู้ประเมินราคาอิสระและแสดงราคาสินทรัพย์ด้วยราคาที่เป็นธรรมที่ต่ำกว่ามูลค่าเสื่อมราคาสะสม ส่วนที่เพิ่มขึ้นของการตีราคาสินทรัพย์ใหม่จากราคาทุนแสดงไว้ในส่วนของผู้ถือหุ้นภายใต้รายการ "ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์" กรณีที่การตีราคาสินทรัพย์ใหม่มีราคาต่ำกว่าราคาทุนจำนวนที่ลดลงจะนำไปหักจากส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ทั้งหมดก่อนจึงรับรู้ส่วนที่เหลือเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนในงวดนั้นทันที

บริษัทคำนวณค่าเสื่อมราคาสำหรับสินทรัพย์ประเภทอาคาร เครื่องจักรและอุปกรณ์ โดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์แต่ละประเภทดังนี้

ประเภทของสินทรัพย์	ปี
อาคาร	20
เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนาดใหญ่	15-20
อุปกรณ์	5

อุปกรณ์ที่มีราคารวมต่อหน่วยไม่เกิน 10,000 บาท และอุปกรณ์ในสถานีบริการที่มีราคารวมต่อหน่วย ไม่เกิน 1,000 บาท รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่ซื้อ

ค่าซ่อมแซมหรือค่าบำรุงรักษาที่ทำให้สามารถยืดอายุการใช้งานหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งานของอาคาร เครื่องจักรและอุปกรณ์รับรู้เป็นรายจ่ายฝ่ายทุน ส่วนค่าซ่อมแซมหรือค่าบำรุงรักษาอาคาร เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ทำให้ประโยชน์ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานเดิมที่บริษัทเคยประเมินไว้ถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีที่ค่าใช้จ่ายนั้นเกิดขึ้น

2.9 ต้นทุนการกู้ยืม

ดอกเบี้ยจ่ายที่เกิดจากเงินกู้ที่กู้มาโดยเฉพาะเพื่อโครงการก่อสร้างสินทรัพย์ได้นำไปรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์จนกว่าสินทรัพย์นั้นจะอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งาน ดอกเบี้ยจ่ายที่นำไปรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ดังกล่าวคำนวณจากดอกเบี้ยจ่ายทั้งสิ้นหักด้วยรายได้ที่เกิดจากการนำเงินไปลงทุนชั่วคราว

ดอกเบี้ยจ่ายที่เกิดจากเงินกู้ที่กู้มาเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป แต่ได้นำมาใช้ในโครงการก่อสร้างสินทรัพย์ถือเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์ซึ่งดอกเบี้ยจ่ายที่ถือเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์นี้คำนวณจากอัตราตั้งขึ้นเป็นทุนคุณด้วยราคาตามบัญชีถัวเฉลี่ยของสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง เมื่องานก่อสร้างแล้วเสร็จจึงรับรู้เป็นค่าใช้จ่าย

2.10 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนประกอบด้วย สิทธิการเช่า ลิขสิทธิ์การใช้และต้นทุนการพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปแสดงด้วยราคาทุนหักด้วยค่าตัดจำหน่ายสะสม

สิทธิการเช่าเป็นสิทธิตามสัญญาเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิในการเช่าที่ดินทยอยตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสิทธิดังกล่าวตามข้อกำหนดที่ระบุในสัญญาภายใน 30 ปี

ลิขสิทธิ์การใช้และต้นทุนการพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปเป็นค่าใช้จ่ายที่ให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจต่อบริษัทเกินกว่า 1 ปี ทยอยตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายใน 5 ปี

2.11 ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีคำนวณจากผลแตกต่างชั่วคราว (Temporary Differences) ระหว่างสินทรัพย์สุทธิทางบัญชีกับสินทรัพย์สุทธิทางภาษีซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 12 เรื่องการบัญชีภาษีเงินได้ (IAS No.12)

ผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างสินทรัพย์สุทธิทางบัญชีและสินทรัพย์สุทธิทางภาษีของบริษัทเป็นรายการที่เกิดจากค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ สำรองเงินบำเหน็จสงเคราะห์ และกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของเงินกู้ที่ใช้ในการก่อสร้างสินทรัพย์

2.12 เงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ รับรู้เป็นเงินบาทตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ รายการสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศคงเหลือ ณ วันสิ้นงวดจะปรับมูลค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศใช้เป็นอัตราอ้างอิง ผลต่างจากการปรับมูลค่ารับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

กำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากการชำระหนี้ในแต่ละงวดบัญชีรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีนั้นทั้งจำนวน

ในกรณีบริษัทซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเพื่อลดความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนของหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ บริษัทรับรู้โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามสัญญา สำหรับส่วนเกินหรือส่วนลดจากการซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าจะรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายตามอายุของสัญญา

2.13 สัญญาซื้อขายน้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์น้ำมันล่วงหน้า

สัญญาซื้อขายน้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์น้ำมันล่วงหน้า ทำขึ้นเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการผันผวนของราคาน้ำมัน บริษัทจะรับรู้ผลต่างระหว่างราคาซื้อขายน้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์น้ำมันตามสัญญากับราคาตลาดเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนทันทีในงวดที่เกิดขึ้น

2.14 รายได้รอการรับรู้

รายได้รับล่วงหน้าจากการให้เช่าสินทรัพย์และอื่น ๆ รับรู้เป็นรายได้ตามอายุสัญญา

2.15 สำรองเงินบำเหน็จสงเคราะห์

การสำรองเงินบำเหน็จสงเคราะห์ถือเกณฑ์ดังนี้ พนักงานที่ทำงานครบ 5 ปีขึ้นไป ตั้งสำรองฯ ร้อยละ 100 ของเงินบำเหน็จที่พึงได้รับ ณ วันสิ้นงวดบัญชีของแต่ละปี

2.16 สำรองตามกฎหมาย

บริษัทจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปี หักด้วยขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน

2.17 ค่าใช้จ่ายเพิ่มทุน

ค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนเพิ่มทุน ค่าจัดการและประกันการจำหน่ายหุ้นและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขายหุ้นเพิ่มทุน ถือเป็นรายการปรับปรุงทุนโดยนำไปลดยอดส่วนเกินมูลค่าหุ้น

2.18 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานที่จดทะเบียนแล้ว

บริษัทได้จดทะเบียนจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพประเภทจ่ายสมทบสำหรับพนักงาน โดยพนักงานที่เป็นสมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 5 หรือ 10 ของเงินเดือน ทั้งนี้เป็นไปตามความสมัครใจของพนักงาน และบริษัทจ่ายสมทบเป็นรายเดือนในอัตราเดียวกัน

2.19 กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณจากกำไร(ขาดทุน)สุทธิหารด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นที่ได้ออกจำหน่ายและเรียกชำระแล้ว

3. การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

ในงวดบัญชีปี 2544 บริษัทมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการสำรองเงินบำเหน็จสงเคราะห์ที่เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งเดิมการสำรองเงินบำเหน็จสงเคราะห์ถือเกณฑ์ที่พนักงานทำงานครบ 5 ปี ตั้งสำรองในอัตราร้อยละ 5 และพนักงานที่จะเกษียณอายุในอีก 5 ปีถัดไปตั้งสำรองในอัตราร้อยละ 100 ของเงินบำเหน็จที่พึงได้รับ ณ วันสิ้นงวดบัญชีของแต่ละปี เปลี่ยนมาเป็นการตั้งสำรองเงินบำเหน็จสงเคราะห์โดยถือเกณฑ์พนักงานที่ทำงานครบ 5 ปีขึ้นไปตั้งสำรองในอัตราร้อยละ 100 ของเงินบำเหน็จที่พึงได้รับ ณ วันสิ้นงวดบัญชีของแต่ละปีและรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามภาวะผูกพัน ผลของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ขาดทุนสะสมงวดปี 2544 เพิ่มขึ้นจำนวน 71.34 ล้านบาท

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

4. ข้อมูลเพิ่มเติม

4.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	หน่วย : ล้านบาท	
	2545	2544
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	1,374.42	1,519.70
เงินฝากประจำ (กำหนดชำระคืนไม่เกิน 3 เดือน)	-	1,230.00
	<u>1,374.42</u>	<u>2,749.70</u>

4.2 ลูกหนี้การค้า - สุทธิ

	หน่วย : ล้านบาท	
	2545	2544
ตัวเงินรับการค้า	12.81	44.32
ลูกหนี้การค้า	2,853.80	1,767.59
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	<u>142.07</u>	<u>139.59</u>
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	<u>2,724.54</u>	<u>1,672.32</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 บริษัทมีลูกหนี้การค้าที่มีปัญหาในการชำระหนี้ แยกตามอายุหนี้ที่ค้างชำระได้ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
เกินกว่า 3 เดือน ถึง 6 เดือน	1.71
เกินกว่า 6 เดือน ถึง 12 เดือน	5.79
เกินกว่า 12 เดือนขึ้นไป	<u>183.16</u>
รวม	<u>190.66</u>

บริษัทได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้จำนวน 142.07 ล้านบาท

4.3 วัสดุคงเหลือ - สุทธิ

	หน่วย : ล้านบาท	
	2545	2544
วัสดุคงเหลือ	377.96	431.97
หัก ค่าเผื่อวัสดุเสื่อมสภาพ	<u>13.27</u>	<u>22.05</u>
วัสดุคงเหลือ - สุทธิ	<u>364.69</u>	<u>409.92</u>

4.4 เงินลงทุนซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสีย

ชื่อบริษัท	ประเภทกิจการ	ลักษณะความสัมพันธ์	ทุนชำระแล้ว	สัดส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)	เงินลงทุน				เงินปันผล
					วิธีราคาทุน		วิธีส่วนได้เสีย		
					31 ธ.ค. 45	31 ธ.ค. 44	31 ธ.ค. 45	31 ธ.ค. 44	
บริษัท บางจากกรีนเนท จำกัด	บริหารเครือข่ายการจำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภค	ถือหุ้น	1.00	49.00	0.49	0.49	0.67	21.75	-
บริษัท บางจากกรีนไลน์ จำกัด	ธุรกิจขนส่ง บริการ				-	0.05	-	3.29	-
				รวม	0.49	0.54	0.67	25.04	-

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

ในงวดปี 2545 บริษัทได้รับรู้ส่วนแบ่งผลกำไรและขาดทุนจากเงินลงทุนซึ่งคำนวณจากผลการดำเนินงานที่ได้รับแจ้งจากบริษัทต่างๆ คือ บริษัทบางจากกรีนเนท จำกัด เป็นผลขาดทุนจำนวน 21.08 ล้านบาท และบริษัท บางจากกรีนไลน์ จำกัด ซึ่งรับรู้ผลกำไรบางส่วนของงวดปี 2545 จำนวน 0.27 ล้านบาท เนื่องจากในงวดไตรมาสที่สาม บริษัทได้ขายหุ้นสามัญของบริษัทบางจากกรีนไลน์ จำกัด ที่บริษัทถืออยู่จำนวน 490 หุ้น ให้แก่บริษัท บางจากกรีนเนท จำกัด ในมูลค่าที่สูงกว่าราคาตามบัญชี 0.86 ล้านบาท

4.5 เงินลงทุนระยะยาวอื่น

	หน่วย : ล้านบาท	
	2545	2544
4.5.1 เงินลงทุนทั่วไปในตราสารทุน		
บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด	181.75	181.75
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	<u>181.75</u>	<u>181.75</u>
คงเหลือ	-	-
4.5.2 เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด	<u>4.84</u>	<u>4.92</u>
รวมทั้งสิ้น	<u><u>4.84</u></u>	<u><u>4.92</u></u>

4.6 ค่าขนส่งจ่ายล่วงหน้า

บริษัทได้ให้การสนับสนุนทางการเงินแก่บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด (FPT) โดยจ่ายเงินค่าขนส่งน้ำมันล่วงหน้า (Tariff Prepayment) ตามบันทึกข้อตกลงเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2539 ต่อมาบริษัทร่วมกับเจ้าหน้าที่รายอื่น ของ FPT ตกลงทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2542 โดยหนี้ค่าขนส่งจ่ายล่วงหน้าก่อนปรับโครงสร้างหนี้ เท่ากับ 245.80 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2542 ได้ดำเนินการแปลงหนี้เป็นทุน (ทุนบุริมสิทธิ) จำนวน 48.75 ล้านบาท คงเหลือหนี้จำนวน 197.05 ล้านบาท จะชำระคืนตามกระแสเงินสดของ FPT ส่วนดอกเบี้ยค่าขนส่งและค่าธรรมเนียมรักษาวงเงิน (ผลต่างของอัตราดอกเบี้ย MLR-2%) จะชำระคืนเป็นรายเดือน ปรากฏว่า FPT สามารถชำระหนี้ ให้ได้บางส่วนแต่ยังประสบปัญหาการเงินไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามที่ตกลง จึงได้ทำสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมการปรับโครงสร้างหนี้เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2545 โดยกำหนดให้หนี้เงินต้นคงเหลือจำนวน 187.29 ล้านบาท แบ่งชำระทุก ๆ เดือน รวม 153 งวด เริ่มชำระงวดแรกในวันที่ 30 เมษายน 2545 ส่วนดอกเบี้ยคิดในอัตรา MLR และผ่อนปรนการชำระดอกเบี้ย ให้ในอัตราขั้นต่ำร้อยละ 1 ต่อปีนับตั้งแต่วันที่ 29 มีนาคม 2545 ผลต่างดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นตั้งพักไว้

งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545 มีหนี้ค่าขนส่งจ่ายล่วงหน้าคงเหลือ 183.26 ล้านบาท และผลต่างที่เกิดขึ้นจากอัตราดอกเบี้ย ซึ่งคำนวณไว้จากสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ซึ่งได้ตั้งพักไว้จะปลดการชำระดอกเบี้ย ตั้งพักเมื่อ FPT ชำระเงินต้นและดอกเบี้ยได้ถูกต้องครบถ้วนเป็นเวลาสามปีติดต่อกันโดยไม่มีกรณีผิดนัดตามเงื่อนไขของสัญญา เพิ่มเติมการปรับโครงสร้างหนี้ที่กล่าวข้างต้น บริษัทจะพิจารณาปลดหนี้ดอกเบี้ยตั้งพักเป็นรายปีโดยในปี 2547 จะปลดหนี้ดอกเบี้ยตั้งพักที่คำนวณถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2544 จำนวน 21.38 ล้านบาท และในปี 2548 จะปลดหนี้ดอกเบี้ยตั้งพัก ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2545 ถึงวันที่ 28 มีนาคม 2545 จำนวน 2.42 ล้านบาท ส่วนดอกเบี้ยตั้งพักระหว่างวันที่ 29 มีนาคม 2545 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2545 จำนวน 8.26 ล้านบาท บริษัทจะพิจารณาปลดหนี้ให้เป็นรายปี ยอดรวมทั้งสิ้น 32.06 ล้านบาท แสดงรวมอยู่ในรายการสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ ในงบดุล

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

4.7 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ณ 31 ธ.ค. 2544	เพิ่มขึ้น ระหว่างงวด	ลดลง ระหว่างงวด	ณ 31 ธ.ค. 2545			ราคาที่ดีใหม่ ณ 31 ธ.ค. 2545		
				ราคาทุน	ค่าเสื่อมราคาสะสม	ราคาสุทธิ	ราคาทุน	ค่าเสื่อมราคาสะสม	ราคาสุทธิ
ที่ดิน	1,344.78	-	-	1,344.78	-	1,344.78	1,344.78	-	1,344.78
อาคาร	488.66	8.54	0.05	497.15	264.70	232.45	497.15	264.70	232.45
เครื่องจักร อุปกรณ์ทอกลั่น	20,839.18	82.03	24.17	20,897.04	11,602.96	9,294.08	22,691.12	11,540.57	11,150.55
อุปกรณ์จำหน่ายและอุปกรณ์สำนักงาน	3,361.07	62.71	35.19	3,388.59	1,174.36	2,214.23	3,388.59	1,174.36	2,214.23
แพดดิ้ง แคตตาลิสต์	213.75	-	-	213.75	-	213.75	329.71	-	329.71
ยานพาหนะ	364.01	35.18	26.40	372.79	245.19	127.60	372.79	245.19	127.60
งานระหว่างก่อสร้าง	207.17	225.93	194.86	238.24	-	238.24	238.24	-	238.24
รวม	26,818.62	414.39	280.67	26,952.38	13,287.21	13,665.13	28,862.38	13,224.82	15,637.56

หน่วย : ล้านบาท

สินทรัพย์ที่ตีราคาใหม่	ก่อนการตีราคาใหม่ ณ 31 ธ.ค. 2545		ราคาที่ดีใหม่ ณ 31 ธ.ค. 2545			ส่วนเกินทุนจากการตีราคาของสินทรัพย์
	ราคาทุน	ค่าเสื่อมราคาสะสม	ราคาสุทธิ	ราคาทุน	ค่าเสื่อมราคาสะสม	
ท่าเทียบเรือ เครื่องจักร อุปกรณ์ในโรงกลั่น	19,830.55	11,060.86	8,769.69	21,624.63	10,998.47	1,856.47
แพดดิ้ง แคตตาลิสต์	213.75	-	213.75	329.71	-	115.96
รวม	20,044.30	11,060.86	8,983.44	21,954.34	10,998.47	1,972.43

เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2545 บริษัทได้ตีราคาสินทรัพย์ในส่วนของท่าเทียบเรือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ในโรงกลั่น น้ำมัน และแพดดิ้ง แคตตาลิสต์ ตามนโยบายการบัญชีข้อ 2.8 โดยบริษัท Nexant (Thailand) Limited ซึ่งเป็นผู้ประเมินราคาอิสระด้วยเกณฑ์ Replacement Cost-Depreciated ตาม Final Report Refinery Valuation ลงวันที่ 20 มกราคม 2546 มีมูลค่าสุทธิรวม 10,955.87 ล้านบาท และส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์รวม 1,972.43 ล้านบาท

ในงวดปี 2545 มีค่าเสื่อมราคาจำนวน 898.09 ล้านบาท รับรู้เป็นต้นทุนการผลิตจำนวน 607.96 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารจำนวน 290.13 ล้านบาท

4.8 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ราคาทุน		ตัดจำหน่ายสะสม		ราคาตามบัญชี	
	31 ธ.ค. 2545	31 ธ.ค. 2544	31 ธ.ค. 2545	31 ธ.ค. 2544	31 ธ.ค. 2545	31 ธ.ค. 2544
สิทธิการเช่า	1,567.05	1,542.36	522.17	445.82	1,044.88	1,096.54
ลิขสิทธิ์การใช้และต้นทุนการพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูป	70.88	70.78	59.27	50.22	11.61	20.56
รวม	1,637.93	1,613.14	581.44	496.04	1,056.49	1,117.10

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

4.9 เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

บริษัทมีเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน จำนวน 1,000 ล้านบาท เป็นเงินกู้ยืมจากธนาคารกรุงไทย อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7.00 ต่อปี

4.10 เงินกู้ยืมระยะสั้น

เงินกู้ยืมระยะสั้นจำนวน 2,480.64 ล้านบาท ส่วนใหญ่จำนวน 1,515.64 ล้านบาทเป็นเงินกู้ระยะสั้นที่กระทรวงการคลังจัดทำให้อยู่ภายใต้ Euro Commercial Paper Programme (ECP) ครบกำหนดไถ่ถอนวันที่ 31 มกราคม 2546 อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1.78 ต่อปี ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.11

4.11 เงินกู้ยืมระยะยาว ประกอบด้วย

	2545	2544
เงินกู้ต่างประเทศ		
INTERNATIONAL BANK FOR RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT	-	1,636.33
เงินกู้ภายในประเทศ		
ธนาคารออมสิน	500.00	750.00
หุ้นกู้	13,537.50	15,645.00
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	<u>2,315.00</u>	<u>2,000.00</u>
รวมเงินกู้ระยะยาว	16,352.50	20,031.33
หัก ส่วนของเงินกู้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	<u>6,380.00</u>	<u>3,764.66</u>
คงเหลือ	<u>9,972.50</u>	<u>16,266.67</u>

หน่วย : ล้านบาท

23

เงินกู้ต่างประเทศ

ในงวดปี 2545 บริษัทได้ชำระหนี้เงินกู้ต่างประเทศ INTERNATIONAL BANK FOR RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT (IBRD) เป็นการชำระคืนเงินกู้ก่อนครบกำหนด เพื่อลดภาระดอกเบี้ยและลดความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งกระทรวงการคลังอนุมัติและจะเป็นผู้จัดหาเงินกู้ระยะยาวสกุลเงินบาทมาทดแทน โดยในช่วงแรกกระทรวงการคลังได้จัดหาเงินกู้ระยะสั้นภายใต้ Euro Commercial Paper Programme (ECP) เป็น Bridge Financing จำนวน 35 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นผลให้บริษัทฯ สามารถลดดอกเบี้ยเงินกู้ในส่วนนี้ลงได้ร้อยละ 5.6 ต่อปี แต่ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมการชำระคืนเงินกู้ก่อนกำหนดเป็นเงิน 92.23 ล้านบาท ซึ่งบริษัทได้ชำระแล้วในงวดปี 2545

เงินกู้ภายในประเทศ

เงินกู้จากธนาคารออมสิน มีกำหนดชำระคืนภายใน 5 ปี โดยมีกำหนดจ่ายดอกเบี้ยพร้อมเงินต้นปีละ 2 งวด อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6.50 ต่อปี

หุ้นกู้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 บริษัทมีหุ้นกู้ ดังต่อไปนี้

หุ้นกู้ชนิดระบุชื่อผู้ถือ ไม่มีหลักประกันและไม่ด้อยสิทธิจำนวน 6,937,500 หน่วย มูลค่าที่ตราไว้หน่วยละ 1,000 บาท รวมเป็นเงิน 6,937.50 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยอยู่ระหว่างร้อยละ 4.625 - 8.75 ต่อปี

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

	กำหนดได้ออน	กำหนดชำระดอกเบี้ย
ครั้งที่ 6/2543	วันที่ 2 ก.พ. 2546	วันที่ 2 ก.พ. และ 2 ส.ค. ของทุกปี
ครั้งที่ 7/2543	วันที่ 2 ก.พ. 2548	วันที่ 2 ก.พ. และ 2 ส.ค. ของทุกปี
ครั้งที่ 8/2543	วันที่ 31 มี.ค. 2547	วันที่ 31 มี.ค. และ 30 ก.ย. ของทุกปี
ครั้งที่ 9/2543	วันที่ 31 มี.ค. 2547	วันที่ 31 มี.ค. และ 30 ก.ย. ของทุกปี
ครั้งที่ 10/2543	วันที่ 31 มี.ค. 2549	วันที่ 31 มี.ค. และ 30 ก.ย. ของทุกปี
ครั้งที่ 13/2543	วันที่ 3 พ.ค. 2549	วันที่ 3 พ.ค. และ 3 พ.ย. ของทุกปี
ครั้งที่ 18/2543	วันที่ 28 พ.ย. 2547	วันที่ 28 พ.ค. และ 28 พ.ย. ของทุกปี
ครั้งที่ 19/2543	วันที่ 30 พ.ย. 2547	วันที่ 30 พ.ค. และ 30 พ.ย. ของทุกปี
ครั้งที่ 20/2544	วันที่ 29 มี.ค. 2548	วันที่ 29 มี.ค. และ 29 ก.ย. ของทุกปี
ครั้งที่ 24/2545	วันที่ 2 ธ.ค. 2548	วันที่ 2 มิ.ย. และ 2 ธ.ค. ของทุกปี
ครั้งที่ 25/2545	วันที่ 2 ธ.ค. 2550	วันที่ 2 มิ.ย. และ 2 ธ.ค. ของทุกปี

หุ้นกู้ชนิดระบุชื่อผู้ถือ และมีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ มีกระทรวงการคลังค้ำประกันจำนวน 6,600,000 หน่วย มูลค่าที่ตราไว้หน่วยละ 1,000 บาท รวมเป็นเงิน 6,600 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.525 - 4.80 ต่อปี

	กำหนดได้ออน	กำหนดชำระดอกเบี้ย
ครั้งที่ 15/2543	วันที่ 14 มิ.ย. 2546	วันที่ 14 มิ.ย. และ 14 ธ.ค. ของทุกปี
ครั้งที่ 22/2544	วันที่ 29 พ.ย. 2549	วันที่ 29 พ.ค. และ 29 พ.ย. ของทุกปี

24

ตัวสัญญาใช้เงิน

บริษัทออกตัวสัญญาใช้เงินชนิดเปลี่ยนมือได้จำนวน 2,315 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.50 - 6.25 ต่อปี กำหนดได้ออนปี 2547 จำนวน 2,000 ล้านบาท ปี 2548 จำนวน 170 ล้านบาท และปี 2550 จำนวน 145 ล้านบาท

4.12 รายได้จากการขาย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2545	2544
รายได้จากการขายผลิตภัณฑ์น้ำมัน	51,716.18	48,337.66
รายได้จากสิทธิดำเนินการ	88.00	145.07
รวม	<u>51,804.18</u>	<u>48,482.73</u>

4.13 กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545 และ 2544 ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2545	2544
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่เกิดขึ้นแล้ว	35.53	(3.24)
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ยังไม่เกิดขึ้น	<u>(46.55)</u>	<u>(34.12)</u>
รวม	<u>(11.02)</u>	<u>(37.36)</u>

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

4.14 ดอกเบี้ยจ่าย

ในงวดนี้มีดอกเบี้ยจ่ายทั้งสิ้นจำนวน 1,303.08 ล้านบาท รับรู้เป็นต้นทุนงานระหว่างก่อสร้างจำนวน 2.98 ล้านบาท และส่วนที่เหลือรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 1,300.10 ล้านบาท ซึ่งในจำนวนนี้ได้รวมค่าธรรมเนียมการชำระคืนเงินกู้ธนาคารโลก (IBRD) ก่อนครบกำหนดจำนวน 92.23 ล้านบาท ไปด้วย

4.15 รายการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกัน

บริษัทมีรายการค้าที่สำคัญกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545 และ 2544 (ซึ่งเกี่ยวข้องกันโดยการถือหุ้นและมีกรรมกร่วมกันในบางบริษัท) สรุปได้ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 ธันวาคม 2545	31 ธันวาคม 2544
ลูกหนี้บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	139.29	137.35
เจ้าหนี้บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	8.00	12.36
	สำหรับปี	
	2545	2544
รายได้จากการขายน้ำมัน	1,776.04	1,440.89
ค่าบริการการจัดส่งน้ำมัน	-	76.93
ค่าขนส่งน้ำมันทางท่อ	91.88	86.17
ดอกเบี้ยจ่าย	1.74	9.82
ค่าสิทธิดำเนินการร้านเลมอนกรีน (Minimart)	4.37	5.99
รายการดังกล่าวข้างต้นเป็นไปตามเงื่อนไขทางธุรกิจปกติ		

4.16 การบริหารความเสี่ยง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 บริษัทมีสัญญาประกันราคาซื้อขายน้ำมันล่วงหน้าสุทธิจำนวน 0.25 ล้านบาเรล มีมูลค่าค้างรับสุทธิจำนวน 1.61 ล้านบาท เพื่อลดความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมัน

4.17 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า

4.17.1 ภาระการค้าประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 บริษัทมีภาระการค้าประกันโดยธนาคารได้ออกหนังสือค้ำประกัน จำนวน 308.79 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เพื่อเป็นการค้ำประกันการขอคืนภาษีเงินได้นิติบุคคล การนำเข้าน้ำมันดิบแก่กรมศุลกากร การใช้ไฟฟ้า และการใช้โทรศัพท์

4.17.2 คดีที่ถูกฟ้องร้อง

กระทรวงการคลัง (จำเลยที่ 1) ถูกฟ้องเรียกค่าเสียหาย (จำนวนทุนทรัพย์ 1,055 ล้านบาท) ต่อศาลแพ่งในข้อหาละเมิดข้อบังคับที่ราชพัสดุบริเวณท่าเรือโรงกลั่นซึ่งบริษัทเช่าจากกระทรวงการคลัง โดยบริษัทในฐานะผู้เช่าที่ถูกฟ้องร้องเป็นจำเลยร่วม (จำเลยที่ 5) สำนักกฎหมายของบริษัทให้ความเห็นว่าถึงแม้ผลคดีจะเป็นประการใด บริษัทในฐานะผู้เช่าตามสัญญาย่อมไม่มีการรับผิดชอบเกี่ยวกับจำนวนทุนทรัพย์ที่ฟ้องร้องดังกล่าวข้างต้น คดีดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลแพ่ง

4.18 การจัดรายการใหม่ในงบการเงิน

บริษัทได้จัดรายการในงบการเงินใหม่สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2544 เพื่อเป็นไปตามข้อกำหนดตามประกาศกรมทะเบียนการค้าวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2544 ออกตามความในมาตรา 11 วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิหรือส่วนของผู้ถือหุ้นตามที่รายงานไปแล้ว

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

ลักษณะการประกอบธุรกิจ

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทน้ำมันของคนไทย ประกอบธุรกิจจำหน่ายน้ำมันสำเร็จรูป ทั้งค้าปลีกและค้าส่ง และบริหารกิจการโรงกลั่นน้ำมันขนาด 120,000 บาร์เรลต่อวัน

บริษัทจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิงโดยจำหน่ายผ่านสถานีบริการภายใต้เครื่องหมายการค้าของบริษัท จำหน่ายให้ผู้ใช้ตรงในภาคขนส่ง สายการบิน เรือเดินสมุทร ภาคก่อสร้าง ภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และการจำหน่ายผ่านผู้ค้าน้ำมันรายใหญ่รายเล็ก และลูกค้ารายย่อยทั่วไป

บริษัทมีบริษัทร่วม 1 แห่ง ได้แก่ บริษัทบางจากกรีนเนท จำกัด และมีบริษัทที่เกี่ยวข้องอีก 1 แห่ง คือ บริษัทขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด

บริษัท บางจากกรีนเนท จำกัด

บริษัท บางจากกรีนเนท จำกัด มีทุนจดทะเบียน 1 ล้านบาท บริษัทถือหุ้นอยู่ร้อยละ 49 จัดตั้งขึ้นเพื่อประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการบริหารกิจการสถานีบริการน้ำมันของบริษัท บางจากฯ และบริหารกิจการการจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคอื่น ๆ ในร้านค้า เลมอนกรีน และร้านไบจาก รวมทั้งจะเป็นผู้ดำเนินการให้บริการอื่น ๆ เพื่อรองรับการขยายตัวในด้านการค้าปลีกของบริษัทในอนาคต

บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด

บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด มีทุนจดทะเบียน 1,592 ล้านบาท บริษัทถือหุ้นอยู่ร้อยละ 11 จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจการบริหารการจัดส่งน้ำมันทางท่อ ซึ่งท่อขนส่งเป็นชนิดที่สามารถส่งน้ำมันได้หลายชนิด (Multi-Product Pipeline) โดยมีจุดเริ่มต้นของท่อที่โรงกลั่นน้ำมันบางจาก เดินท่อเลียบแนวพื้นที่ทางรถไฟไปยังคลังน้ำมันที่สนามบินดอนเมือง และต่อไปสิ้นสุดที่คลังน้ำมันของบริษัทที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โครงสร้างรายได้

ในปี 2545 บริษัท มีรายได้ 51,936 ล้านบาท เมื่อรวมรายได้ของบริษัทร่วม 1 แห่ง ที่บริษัทถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 20 รวมเป็น 54,277 ล้านบาท รายได้ของบริษัทและบริษัทร่วมในปี 2543-2545 จำแนกได้ดังนี้

ผลิตภัณฑ์/บริการ	ดำเนินการโดย	การถือหุ้นของบริษัท (ร้อยละ)	ปี 2543		ปี 2544		ปี 2545	
			รายได้ (ล้านบาท)	ร้อยละ	รายได้ (ล้านบาท)	ร้อยละ	รายได้ (ล้านบาท)	ร้อยละ
น้ำมัน	บางจากปิโตรเลียม	-	52,330	96.9	48,596	96.2	51,936	95.7
น้ำมัน/ สินค้าอุปโภคบริโภค	บางจากกรีนเนท	49.0	1,598	3.0	1,822	3.6	2,341	4.3
บริการขนส่ง	บางจากกรีนไลน์ ^{1/}	49.0	78	0.1	78	0.2	-	-
รวม			54,006	100	50,496	100	54,277	100

หมายเหตุ : ^{1/} ปัจจุบัน บริษัทได้จำหน่ายหุ้นในบริษัท บางจากกรีนไลน์ จำกัด ไปแล้ว

ปัจจัยความเสี่ยง

1. ความเสี่ยงจากราคาน้ำมันในตลาดโลก

บริษัทฯ มีรายได้จากการจำหน่ายน้ำมันสำเร็จรูป และมีต้นทุนส่วนใหญ่จากการจัดหาวัตถุดิบและน้ำมันสำเร็จรูป รายได้และต้นทุนของบริษัทฯ จึงเกี่ยวข้องกับกลไกตลาดและการกำหนดราคาของวัตถุดิบและน้ำมันสำเร็จรูป ทั้งของภูมิภาคเอเชียและของโลก ซึ่งเป็นระบบเปิดและมีความเคลื่อนไหวเกี่ยวเนื่องกันทุกภูมิภาค ไม่สามารถทราบล่วงหน้าได้

ลักษณะของความเสี่ยงที่สำคัญประการหนึ่งคือ บริษัทฯ ต้องตัดสินใจซื้อวัตถุดิบเพื่อนำเข้ากลั่นล่วงหน้า 1-2 เดือน โดยยังไม่สามารถทราบราคาที่แท้จริงของวัตถุดิบนั้น เงื่อนไขการซื้อขายวัตถุดิบโดยทั่วไปจะกำหนดเฉพาะสูตรอ้างอิงหลัก (Benchmark) ซึ่งจะรับทราบราคาที่แท้จริงได้ก็ต่อเมื่อถึงเดือนส่งมอบแล้ว เช่น กรณีซื้อวัตถุดิบจากแหล่งตะวันออกกลาง มักใช้สูตรราคาอ้างอิงกับราคาเฉลี่ยของวัตถุดิบดูไบหรือวัตถุดิบทาปิส ณ เดือนส่งมอบ เป็นต้น และเมื่อมีการส่งมอบวัตถุดิบเรียบร้อยแล้ว ต้องผ่านกระบวนการขนส่ง ลำเลียง เตรียมวัตถุดิบ กลั่นเป็นน้ำมันสำเร็จรูป ตลอดจนเก็บในถังเพื่อรอการจำหน่าย ราคาจำหน่ายน้ำมันสำเร็จรูปจะถูกกำหนดให้มีความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันสำเร็จรูปที่สามารถจัดหาได้ในเวลานั้นจากตลาดสิงคโปร์ (คำนวณจากราคาตลาดจริงที่สิงคโปร์ในช่วงของการส่งมอบ) รายได้ของบริษัทฯ จากการจำหน่ายน้ำมันสำเร็จรูปจึงไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับต้นทุนวัตถุดิบ ซึ่งถือเป็นความไม่แน่นอนในส่วนต่างของรายได้และต้นทุนก่อนหักค่าใช้จ่าย หรือ Gross Refining Margin (GRM)

ลักษณะของความเสี่ยงที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ราคาน้ำมันมีความผันผวนสูง ทั้งในตลาดภูมิภาคและตลาดโลก ทำให้บริษัทฯ ซึ่งโดยปกติมีปริมาณน้ำมันคงคลังหมุนเวียนอยู่ในระดับ 40-50 วัน ตามกระบวนการข้างต้น อาจได้รับผลกระทบจากความผันผวนของราคาน้ำมันในตลาดโลก ซึ่งใช้กำหนดมูลค่าน้ำมันคงคลังหมุนเวียนของบริษัทฯ อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงที่ทำหน้าที่พัฒนาระบบการจัดการด้านการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้มีผลกระทบต่อการดำเนินงานน้อยที่สุด เช่น ให้มีการซื้อขายน้ำมันล่วงหน้า (Hedging) เพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว โดยกำหนดส่วนต่างราคาตลาดจริงของน้ำมันสำเร็จรูปกับราคาน้ำมันดิบอ้างอิงล่วงหน้า หรือขายน้ำมันดิบหรือน้ำมันสำเร็จรูปในสต็อกล่วงหน้า เป็นต้น

2. ความเสี่ยงจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน

สำหรับกิจการกลั่นน้ำมัน รายได้และต้นทุนสินค้าของบริษัทฯ จะอิงกับเงินสกุลดอลลาร์ สรอ. โดยต้นทุนสินค้าเป็นเงินสกุลดอลลาร์ สรอ. และรายได้จากราคาขายหน้าโรงกลั่นในประเทศคำนวณจากราคาน้ำมันในตลาดประเทศสิงคโปร์เป็นเงินสกุลดอลลาร์ สรอ. เช่นกัน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ขายแปลงเป็นเงินบาท ดังนั้น ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนมีผลกระทบต่อรายได้และต้นทุนของบริษัทฯ บริษัทฯ จึงมีนโยบายในการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนของรายได้และต้นทุนโดยใช้เทคนิค Value at Risk (VaR) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการประเมินความเสี่ยงควบคู่ไปกับการซื้อขายเงินดอลลาร์ สรอ. ล่วงหน้าที่เหมาะสม เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน

ในปี 2545 บริษัทฯ มีหนี้เป็นเงินกู้ต่างประเทศ จำนวน 35 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือ 1,516 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.64 ของหนี้เงินกู้ทั้งหมด เงินกู้อย่างนี้เป็นเงินกู้ที่กระทรวงการคลังจัดหาให้โดยการออก Euro Commercial Paper (ECP)

3. ความเสี่ยงในเรื่องความปลอดภัย

กิจการน้ำมันปิโตรเลียมเป็นกิจการที่ต้องดูแลความปลอดภัยเป็นอย่างดี การดำเนินการต้องระมัดระวังทุกขั้นตอนเป็นพิเศษ เนื่องจากความผิดพลาดที่ขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างรุนแรง ทั้งต่อโรงกลั่นฯ และชุมชนที่อยู่รอบโรงกลั่นฯ อย่างมีนัยสำคัญ ถึงแม้ว่าบริษัทฯ ได้มีการทำประกันภัยทรัพย์สินของโรงกลั่นและคลังน้ำมันของบริษัทฯ ที่เพียงพอกับมูลค่าทรัพย์สินแล้วก็ตาม

ตลอดเวลาที่ผ่านมา บริษัทฯ ได้กำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงของโรงกลั่นฯ ที่สำคัญ เช่น ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด ทำการประเมินความเสี่ยง กำหนดขั้นตอนการทำงาน และบำรุงรักษาอุปกรณ์การผลิตตามระยะ

เวลาที่กำหนด เป็นต้น การดำเนินการดังกล่าวได้รับการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอจากสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ (สรอ.) ซึ่งเป็นผู้ให้การรับรองระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (มอก.18001) เลขที่ OHS0007/007 สำหรับกิจการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมแก่บริษัทฯ นับเป็นโรงกลั่นฯ แห่งแรกในประเทศ ที่ได้รับการรับรองครอบคลุมทุกกระบวนการผลิต

4. ความเสี่ยงจากการเกิดวินาศภัยระหว่างการขนส่งน้ำมันมายังโรงกลั่น

บริษัทฯ ต้องมีการจัดหาน้ำมันดิบจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในและนอกประเทศ โดยการขนส่งทางเรือขนาดใหญ่ หากเกิดวินาศภัยระหว่างการขนส่งในเที่ยวใดแล้ว ก็ส่งผลทั้งต่อทรัพย์สินของบริษัทฯ และเกิดผลต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และอาจกระทบกับการผลิตของบริษัทฯ แม้ได้มีการทำประกันภัยทรัพย์สินและบุคคลที่ 3 แล้วยก็ตาม

บริษัทฯ ตระหนักถึงความสำคัญของเหตุดังกล่าวอยู่เสมอ จึงได้มีการปรับปรุงมาตรฐานของการขนส่งน้ำมันให้ดีขึ้น เช่น มีอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐานรวมทั้งถังดับเพลิงประจำเรือ มีการล้อมทุ่นกักน้ำมัน (Boom) ตลอดเวลาที่เรือเทียบท่า ตลอดจนมีการรวมกลุ่มกับผู้ค้าน้ำมันอื่นในการร่วมกันเข้าระงับเหตุ หากเกิดเหตุฉุกเฉิน

5. ความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุระหว่างการขนส่งน้ำมันสำเร็จรูปให้ลูกค้า

การจำหน่ายน้ำมันให้ลูกค้า ทั้งขายให้ลูกค้าอุตสาหกรรม ขายส่ง และขายปลีกผ่านสถานีบริการ ส่วนใหญ่ขนส่งจากคลังน้ำมันโดยทางรถยนต์ หากเกิดอุบัติเหตุระหว่างการขนส่งในเที่ยวใดแล้ว นอกจากจะส่งผลกระทบต่อทรัพย์สินของบริษัทฯ สร้างความเสียหายให้ประชาชน ชุมชนและสาธารณะสมบัติแล้ว อาจกระทบโดยตรงกับการประกอบกิจการของบริษัทฯ ถึงแม้ว่าบริษัทได้มีการทำประกันภัยทรัพย์สินและบุคคลที่ 3 แล้วยก็ตาม

บริษัทฯ ตระหนักถึงความสำคัญของเหตุดังกล่าว จึงได้มีการฝึกอบรมพนักงานขับรถอย่างสม่ำเสมอ มีการตรวจสอบรถขนส่งน้ำมันให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด มีอุปกรณ์ควบคุมการปฏิบัติงานและการใช้ความเร็วของรถขนส่งน้ำมัน เช่น Techo-meter มีระบบจงใจให้รางวัลพนักงานขับรถกรณีไม่มีอุบัติเหตุ และมีบทลงโทษหากไม่ปฏิบัติตามกฎ นอกจากนี้บริษัทฯ ได้ร่วมมือกับกลุ่มผู้ค้าน้ำมันรายอื่นในการร่วมกันช่วยระงับเหตุ หากเกิดอุบัติเหตุ

6. ความเสี่ยงจากความต้องการใช้น้ำมันเตาลดลง

จากการที่ความต้องการใช้น้ำมันเตาในการผลิตไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ลดลง อันเป็นผลมาจากการใช้ก๊าซธรรมชาติทดแทนนั้น ทำให้ปริมาณน้ำมันเตาล้นตลาดตลอดจนเกิดการตัดราคากันและส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานน้ำมันเตาของบริษัทฯ โดยตรง

บริษัทฯ จึงได้ปรับเปลี่ยนชนิดน้ำมันดิบที่ไกลั่นเป็นชนิดที่ผลิตก๊อท์น้ำมันเตาในปริมาณที่น้อยลง และดำเนินการขยายฐานการจำหน่ายน้ำมันเตาออกไปในตลาดอุตสาหกรรมโดยเจาะกลุ่มลูกค้า SMEs มากขึ้น รวมทั้งได้จำหน่ายน้ำมันเตาเป็นวัตถุดิบให้แก่โรงกลั่นต่าง ๆ ที่มีหน่วยแตกตัวโมเลกุลเป็นน้ำมันใส (Cracking Unit) ทดแทนการนำเข้าอีกด้วย

7. ความเสี่ยงจากการที่ผู้ถือหุ้นไม่ได้รับเงินปันผล

บริษัทฯ ยังไม่สามารถจ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นในช่วงนี้ได้ เนื่องจากมีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสม อย่างไรก็ตามตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาที่สถานการณ์ทางเศรษฐกิจยังคงชะงักงัน และกำลังการผลิตมีความต้องการในประเทศ บริษัทฯ ได้ตระหนักถึงการรักษาสภาพประโยชน์ของผู้ถือหุ้นเสมอ โดยได้พยายามเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการ รวมทั้งร่วมมือเป็นพันธมิตรทางธุรกิจกับโรงกลั่นและผู้ค้าน้ำมันอื่นเพื่อปรับปรุงผลประโยชน์การ เช่น ตั้งแต่ปลายปี 2544 ได้เริ่มร่วมมือ กับบริษัท ไทยออยล์ จำกัด โดยได้กำหนดเป็นความร่วมมือในระดับปฏิบัติการจัดหาน้ำมัน (Logistics co-operations) เพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายและเพิ่มรายได้ของทั้งสองฝ่าย ทำให้ปี 2545 บริษัทฯ มีผลการดำเนินงานมีกำไรสุทธิ 534 ล้านบาท นอกจากนี้ บริษัทฯ กำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ (กนร.) เพื่อศึกษาแนวทางการปรับโครงสร้างการเงินและธุรกิจให้แข็งแกร่ง เพิ่มความมั่นใจให้กับผู้ลงทุน และสามารถจ่ายเงินปันผลได้เร็วที่สุด

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

8. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงิน

บริษัทฯ มีภาระหนี้เงินกู้ที่ถึงกำหนดชำระกระจุกตัว ในช่วงปี 2546 - 2547 จำนวนร้อยละ 70 ของเงินกู้ทั้งหมดรวมทั้งมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนสูง และมีความเสี่ยงเปรียบโรงกลั่นอื่นที่มีการปรับโครงสร้างทางการเงินและมีการเพิ่มทุนแล้ว

อย่างไรก็ดี เนื่องจากบริษัทฯ มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ คณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ (กนร.) ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหารัฐกิจของบริษัท บางจากฯ เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2545 เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ของแผนธุรกิจ และพิจารณาทางเลือกในการปรับโครงสร้างทางการเงินรวมทั้งแนวทางการให้ความสนับสนุนจากภาครัฐ และให้นำเสนอต่อ กนร. เพื่อพิจารณา ทั้งนี้ในระหว่างรอผลการศึกษา คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้กระทรวงการคลังจัดหาแหล่งเงินกู้ชั่วคราว เพื่อชำระคืนเงินกู้ที่ถึงกำหนดชำระ

เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2546 กนร. มีมติรับทราบผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ และมอบหมายให้คณะกรรมการฯ ไปดูแลให้มีการทำแผนปรับโครงสร้างทางธุรกิจ (Corporate Restructuring) ตลอดจนตรวจสอบสถานะกิจการเพิ่มเติมจากที่บริษัทที่ปรึกษาทางธุรกิจ (แมคคินซี แอนด์ คอมพานี, ینگค์ ไทยแลนด์) ได้เคยศึกษาไว้ และให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน

9. ผลกระทบจากบริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด

การจำหน่ายน้ำมันของบริษัทฯ ส่วนหนึ่งต้องพึ่งพาการขนส่งผ่านท่อส่งน้ำมันของบริษัทขนส่งน้ำมันทางท่อ โดยมีจุดเริ่มต้นของท่อที่โรงกลั่นน้ำมันบางจาก เดินท่อเลียบแนวพื้นที่ทางรถไฟไปยังคลังน้ำมันที่สนามบินดอนเมือง และต่อไปสิ้นสุดที่คลังน้ำมันของบริษัทฯ ที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นระยะทางรวม 69 กิโลเมตร ลักษณะของท่อมีความยืดหยุ่นและสามารถรองรับแรงสั่นสะเทือนได้ แต่อาจมีความเสี่ยงซึ่งเกิดจากการผลกระทบจากการก่อสร้างสาธารณูปโภคต่างๆ ที่ทำให้ท่อเกิดความเสียหายและมีรอยร้าว จนทำให้ไม่สามารถขนส่งน้ำมันทางท่อได้ในระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องบินไอพ่นให้แก่บริษัท การบินไทยฯ และการจำหน่ายน้ำมันให้ลูกค้าของบริษัทฯ ทางผ่านสถานีบริการในภาคเหนือและอีสาน

อย่างไรก็ดี บริษัทฯ มีน้ำมันสำรองที่คลังน้ำมันบางปะอินจำนวนที่พอเพียงกับการขายได้ประมาณ 10 วัน หากน้ำมันไม่พอจำหน่ายและไม่สามารถขนส่งน้ำมันทางท่อมาที่คลังบางปะอินได้ทัน บริษัทฯ สามารถจัดส่งน้ำมันจากคลังน้ำมันอื่นของบริษัทฯ ได้บางส่วนโดยทางรถยนต์แต่มีต้นทุนที่สูงขึ้น นอกจากนี้ยังได้ประสานกับคู่ค้าน้ำมันอื่นเพื่อขอใช้คลังร่วมกันกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

10. ความเสี่ยงหากเกิดสงครามสหรัฐอเมริกาบอริก

สืบเนื่องจากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างสหรัฐอเมริกาบอริก ซึ่งมีแนวโน้มอาจก่อให้เกิดสงครามขึ้นในอ่าวเปอร์เซีย นั้น เป็นเหตุให้บริษัทฯ ต้องเผชิญความเสี่ยงโดยตรงทั้งในด้านผลกระทบจากราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ปริมาณน้ำมันที่จะสามารถจัดหาได้นั้นก็นำมาถ่วงและจำหน่าย และต้องการเงินทุนหมุนเวียนเพิ่ม ซึ่งส่งผลโดยตรงกับกำไร/ขาดทุนของบริษัทฯ รวมถึงความเสี่ยงภัยจากการก่อวินาศกรรม

บริษัทฯ ได้จัดทำมาตรการรองรับภาวะวิกฤตสงครามฯ ขึ้น เพื่อป้องกันและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและบริษัทฯ เป็นสำคัญ อาทิ นำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปแทนน้ำมันดิบทันทีหากมีการทำลายบ่อหรือระบบส่งออกน้ำมันดิบในตะวันออกกลาง เปลี่ยนแหล่งจัดหาน้ำมันดิบโดยจัดหาจากตะวันออกไกล แอฟริกาตะวันตก รัสเซีย ฯลฯ แทนการจัดหาจากแหล่งในตะวันออกกลาง เป็นต้น

โครงสร้างการถือหุ้นและการจัดการ

1. ผู้ถือหุ้น

รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 10 รายแรก
ณ วันปิดสมุดทะเบียนเพื่อประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี 2545
วันที่ 5 เมษายน 2545

รายชื่อผู้ถือหุ้นใหญ่ 10 รายแรก	จำนวนหุ้น (ล้านบาท)	สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)
1. กระทรวงการคลัง	249.90	47.87
2. บริษัทปตท. จำกัด (มหาชน)	126.81	24.29
3. HSBC (Singapore) Nominees Pte Limited	17.65	3.38
4. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	9.05	1.73
5. Danske Bank A/S	2.55	0.49
6. นางสาวนุชนภา วงษ์เจริญสิน	1.97	0.38
7. บริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อผู้ฝาก	1.53	0.29
8. นางศรีนทร ศรียุกต์ศิริ	1.50	0.29
9. บริษัทไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด	1.47	0.28
10. Clearstream Nominees Limited	1.45	0.28

2. โครงสร้างการจัดการ

2.1 คณะกรรมการบริษัท

ตามข้อบังคับของบริษัทฯ ได้ระบุว่า ในการดำเนินกิจการ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัทฯ ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัทฯ และมอบหมายให้ผู้บริหารบริษัทฯ ปฏิบัติงานแทนตามอำนาจอนุมัติ เช่น กรรมการผู้จัดการใหญ่มีอำนาจจัดสรรและสั่งจ่ายงบประมาณประจำปี การจ่ายเงินเพื่อกิจการของบริษัทฯ ตามสัญญาหรือข้อผูกพันใดๆ ซึ่งได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ มีอำนาจหน้าที่ บริหารงานบุคคล การจัดหาและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เป็นต้น

คณะกรรมการบริษัทฯ มีจำนวน 9 ท่าน ดังนี้ (ณ 31 มกราคม 2546)

รายชื่อ	ตำแหน่ง
1. พลเอกธวัช เกษรอังกูร	ประธานกรรมการ
2. นายอนุสรณ์ ธรรมใจ	กรรมการอิสระ
3. นายวิรัตน์ เอี่ยมเอื้อยุทธ	กรรมการอิสระ
4. นายนิพนธ์ สุรพงษ์รักเจริญ	กรรมการอิสระ
5. นายบุญศักดิ์ เจียมปรีชา	กรรมการ
6. นายพิชัย ชุณหทวาร	กรรมการ
7. นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์	กรรมการ
8. นายสายัณห์ สตางค์มงคล	กรรมการ
9. นายณรงค์ บุญยสงวน	กรรมการและเลขานุการ

ในปี 2545 นับเป็นปีแรกที่คณะกรรมการบริษัทฯ ได้จัดทำแบบประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการบริษัทฯ เป็นรายบุคคลและรายคณะ กรรมการแต่ละท่านให้ความสนใจต่อการพัฒนาตนเอง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการในการบริหารงานบริษัทให้มีประสิทธิภาพและจรรยาบรรณ และกรรมการบริษัทฯ ทุกท่านเป็นสมาชิกของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย

ในปี 2545 คณะกรรมการมีการประชุมตามวาระปกติจำนวน 12 ครั้ง และวาระพิเศษจำนวน 2 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 14 ครั้ง ปกติการประชุมแต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมง โดยทั่วไปการประชุมจัดที่สำนักงานใหญ่ของบริษัทฯ และมีการประชุม

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

นอกสถานที่เป็นครั้งคราว โดยการเข้าร่วมประชุมของกรรมการบริษัทฯ แต่ละท่านสรุปได้ดังนี้

รายชื่อ	การเข้าร่วมประชุม/การประชุมทั้งหมด (ครั้ง)	การเข้าร่วมประชุม/การประชุมทั้งหมด (ครั้ง)			หมายเหตุ
		การประชุม วาระปกติ	การประชุม วาระพิเศษ	รวม	
1. พลเอกวิช เกษร้องกูร	8/8	2/2	10/10	รับตำแหน่ง 25 เม.ย. 45	
2. นายอนุสรณ์ ธรรมใจ	7/8	1/2	8/10	รับตำแหน่ง 25 เม.ย. 45	
3. นายวิรัตน์ เอี่ยมเอื้อยุทธ	8/8	2/2	10/10	รับตำแหน่ง 25 เม.ย. 45	
4. นายนิพนธ์ สุรพงษ์รักเจริญ	-/-	-/-	-/-	รับตำแหน่ง 28 ม.ค. 46	
5. นายบุญศักดิ์ เจียมปรีชา	-/-	-/-	-/-	รับตำแหน่ง 23 ธ.ค. 45	
6. นายพิชัย ชุณหวิชัย	3/12	1/2	4/14		
7. นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์	3/12	2/2	5/14		
8. นายสายัณห์ สติงคังมงคล	9/12	2/2	11/14		
9. นายณรงค์ บุญยสงวน	12/12	2/2	14/14		
10. นายประพัฒน์ โพธิ์วรคุณ	5/8	1/2	6/10	พ้นตำแหน่ง 27 ม.ค. 46	
11. นายสมใจนึก เองตระกูล	5/7	1/1	6/8	พ้นตำแหน่ง 20 ธ.ค. 45	
12. นายสมหมาย ภาชี	4/4	-/-	4/4	พ้นตำแหน่ง 24 เม.ย. 45	
13. นายอนันต์ ณีภูมิตสมบุญ	4/4	-/-	4/4	พ้นตำแหน่ง 24 เม.ย. 45	
14. นายวิรัช อภิเมธีอำรง	4/4	-/-	4/4	พ้นตำแหน่ง 24 เม.ย. 45	
15. นายสุธรรม จิตราหนูเคราะห์	4/4	-/-	4/4	พ้นตำแหน่ง 24 เม.ย. 45	
16. พล.อ.สมชัย สมนประสงค์	4/4	-/-	4/4	พ้นตำแหน่ง 24 เม.ย. 45	
17. นางพันธ์ทิพย์ สุรทีณฑิ	2/2	-/-	2/2	พ้นตำแหน่ง 21 มี.ค. 45	
18. นายชัยยันต์ โปษยานนท์	0/2	-/-	0/2	พ้นตำแหน่ง 21 มี.ค. 45	

หมายเหตุ : กรรมการในลำดับที่ 10-18 ได้พ้นตำแหน่งจากกรรมการบริษัทฯ แล้ว

31

2.2 คณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยในการกำกับดูแลกิจการของบริษัทฯ ดังนี้

1) คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี ประกอบด้วยกรรมการอิสระไม่น้อยกว่า 3 คน มีหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทฯ เป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ โดยคณะกรรมการตรวจสอบจะสอบทานกฎบัตรปีละครั้ง เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่อาจมีการเปลี่ยนแปลง ภารกิจโดยสรุปของคณะกรรมการตรวจสอบคือ ดูแลรายงานทางการเงินของบริษัทฯ ให้ตรงต่อความเป็นจริง ครบถ้วน เพียงพอและเชื่อถือได้ สอบทานระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในว่ามีประสิทธิภาพเพียงพอ ดูแลให้บริษัทฯ ปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พิจารณาและเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ และดูแลไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมอย่างสม่ำเสมอและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการบริษัทฯ ซึ่งในปี 2545 มีการประชุมทั้งสิ้น 4 ครั้ง

คณะกรรมการตรวจสอบ มีรายชื่อดังนี้ (ณ 31 มกราคม 2546)

รายชื่อ	ตำแหน่ง
1. นายอนุสรณ์ ธรรมใจ	ประธานกรรมการ
2. นายวิรัตน์ เอี่ยมเอื้อยุทธ	กรรมการ
3. นายนิพนธ์ สุรพงษ์รักเจริญ	กรรมการ
4. นางสุจิตรา จันทโสภีพันธ์	เลขานุการ

หมายเหตุ : นายอนุสรณ์ ธรรมใจ รับตำแหน่งประธานกรรมการตรวจสอบเมื่อ 28 มกราคม 2546

แทนนายประพัฒน์ โพธิ์วรคุณ

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

2) คณะกรรมการบริหารบริษัทฯ

คณะกรรมการบริหารบริษัทฯ จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2545 ประกอบด้วยกรรมการ 3 คน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี คณะกรรมการบริหารบริษัทฯ มีความรับผิดชอบในการกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทฯ ตามขอบเขตที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทฯ เป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในกรอบหลักเกณฑ์คณะกรรมการบริหารบริษัทฯ

คณะกรรมการบริหารบริษัทฯ มีการประชุมและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการบริษัทฯ ซึ่งในปี 2545 มีการประชุมอย่างเป็นทางการ 2 ครั้ง และประชุมหารือเฉพาะกิจ 4 ครั้ง

คณะกรรมการบริหารบริษัทฯ มีจำนวน 3 ท่าน ดังนี้ (ณ 31 มกราคม 2546)

รายชื่อ	ตำแหน่ง
1. พลเอกอวีช เกษรอังกูร	ประธานกรรมการ
2. นายชัยยุทธ สุทธิธนากร	กรรมการ
3. นายณรงค์ บุญยสงวน	กรรมการ

หมายเหตุ : พลเอกอวีช เกษรอังกูร รับตำแหน่งประธานกรรมการบริหารบริษัทฯ เมื่อ 28 มกราคม 2546 แทนนายสมใจนึก เองตระกูล

2.3 ผู้บริหาร

ผู้บริหารบริษัทฯ มีจำนวน 8 ท่าน ดังนี้ (ณ 31 มกราคม 2546)

รายชื่อ	ตำแหน่ง
1. นายณรงค์ บุญยสงวน	กรรมการผู้จัดการใหญ่
2. นายวุฒิชัย นีรนาทวงศ์	รองกรรมการผู้จัดการใหญ่
3. นายวิเชียร อุษณาโชติ	รองกรรมการผู้จัดการใหญ่
4. นายอนุสรณ์ แสงนันทนวล	รองกรรมการผู้จัดการใหญ่
5. นายวัฒนา โอภาณท้อมตะ	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่
6. นายเกียรติกุล โคมิน	ผู้อำนวยการอาวุโสสายตลาดค้าปลีก
7. นายมนูญ ศิริวรรณ	ผู้อำนวยการอาวุโสสายตลาดอุตสาหกรรม และน้ำมันหล่อลื่น
8. นางวรรณภา อิมะชัย	ผู้อำนวยการอาวุโสสายบัญชีและการเงิน

3. การสรรหากรรมการและผู้บริหาร

3.1 การแต่งตั้งกรรมการบริษัทฯ

ตามข้อบังคับบริษัทฯ กำหนดให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการโดยใช้เสียงข้างมาก ให้ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งมีคะแนนเสียงเท่ากับหนึ่งหุ้นต่อหนึ่งเสียง บุคคลซึ่งได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามลำดับลงมาเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการเท่าจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น

ในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการออกจากตำแหน่ง 1 ใน 3 ถ้าจำนวนกรรมการที่จะแบ่งออกให้ตรงเป็นสามส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนใกล้เคียงที่สุดกับส่วน 1 ใน 3 โดยให้กรรมการคนที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดนั้นเป็นผู้ออกจากตำแหน่ง กรรมการที่ออกตามวาระนั้นอาจถูกเลือกเข้าดำรงตำแหน่งใหม่ก็ได้

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลง เพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้คณะกรรมการเลือกบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเข้าเป็นกรรมการแทนในการประชุมคณะกรรมการถัดไป เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลือน้อยกว่าสองเดือน มติของคณะกรรมการต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการที่ยังเหลืออยู่ บุคคลซึ่งเข้าเป็นกรรมการแทนอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

คณะกรรมการได้ให้ความสำคัญกับสิทธิของผู้ถือหุ้นรายย่อย จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาเพื่อกำหนดวิธีการสรรหา ดำเนินการสรรหาและเสนอแนะผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทฯ และได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยเป็นผู้สรรหาตัวแทน ซึ่งที่ประชุมผู้ถือหุ้นรายย่อยได้คัดเลือกตัวแทนจำนวน 3 ท่าน เพื่อให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบคุณสมบัติก่อนนำเสนอคณะกรรมการบริษัทฯ และที่ประชุมผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการได้ให้ความเห็นในระเบียบวาระพิจารณาเลือกตั้งกรรมการใหม่สืบแทนกรรมการที่ลาออกและ

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

พันตำแหน่งตามวาระฯ ในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี 2545 ว่าจะมีกรรมการจากตัวแทนผู้ถือหุ้นรายย่อย 1 ท่าน ซึ่งที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญฯ ได้มีมติเลือกตั้งตัวแทนผู้ถือหุ้นรายย่อย คือ นายวิรัตน์ เอี่ยมเอื้อยุทธ เป็นกรรมการบริษัทฯ

กรรมการที่มาจากผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ดังนี้

1. นายบุญศักดิ์ เจียมปรีชา ตัวแทนกระทรวงการคลัง
2. นายพิชัย ชุณหวิชัย ตัวแทนบริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน)
3. นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ ตัวแทนบริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน)

3.2 การแต่งตั้งผู้บริหาร

ตามระเบียบบริษัทฯ กำหนดให้คณะกรรมการบริษัทฯ เป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งผู้บริหารระดับผู้อำนวยการสายงานขึ้นไป

4. ค่าตอบแทนผู้บริหาร

4.1 ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน

ปี 2545	ประเภทของค่าตอบแทน	จำนวนเงินรวม (บาท)
- กรรมการ 17 ท่าน ^{1/}	เบี้ยประชุม	539,250
- ผู้บริหาร 8 ท่าน ^{2/}	เงินเดือนและอื่น ๆ	23,629,927

หมายเหตุ : ^{1/} รวมกรรมการที่พันตำแหน่งระหว่างปี 8 ท่าน

^{2/} กรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหาร 4 รายแรกนับจากกรรมการผู้จัดการใหญ่ และผู้บริหารระดับเดียวกับรายที่ 4 อีก 3 ท่าน

4.2 ค่าตอบแทนอื่น เช่น สิทธิซื้อหุ้น ฯลฯ

ไม่มี

5. การกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการบริษัทฯ ปฏิบัติตามข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียน (Code of Best Practice) ทั้งด้านองค์ประกอบคณะกรรมการ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งกรรมการ ค่าตอบแทนกรรมการ การประชุมคณะกรรมการและผู้ถือหุ้น และการรายงานข้อมูล

(สำหรับการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามแนวทางตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะกล่าวต่อไปในข้อ 8 การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี)

6. การดูแลเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน

คณะกรรมการได้มีการดูแลมิให้กรรมการ ผู้บริหาร ทาประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น โดยอาศัยข้อมูลภายในอันเป็นความลับของบริษัทฯ หรือบริษัทในเครือ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลที่ยังไม่เปิดเผยต่อสาธารณะ

ในการซื้อขายหลักทรัพย์ กรรมการ ผู้บริหาร รวมทั้งคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องตามมาตรา 258 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 ของบุคคลดังกล่าว จัดทำและเผยแพร่รายงานการถือหลักทรัพย์ ตลอดจนรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์ทุกครั้งที่มีการซื้อ ขาย โอน หรือรับโอนหลักทรัพย์ ภายใน 3 วันนับแต่วันที่มีการซื้อ ขาย โอน หรือรับโอนหลักทรัพย์ ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ทั้งนี้กรรมการและผู้บริหารรับทราบบทบาทภาระหน้าที่ในการรายงานการถือหลักทรัพย์ ตามประกาศของ ก.ล.ต. และข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นอกจากนี้ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ มีการรายงานการถือหลักทรัพย์ การเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์ของกรรมการและผู้บริหารเป็นประจำทุกเดือน

7. บุคลากร

7.1 จำนวนพนักงานของบริษัทฯ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 บริษัทฯ มีพนักงาน (รวมผู้บริหาร) จำนวนทั้งสิ้น 763 คน แบ่งตามสายงานได้ดังนี้

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

กลุ่มงาน	จำนวนพนักงาน (คน)
กลุ่มงานด้านการตลาด	287
กลุ่มงานด้านการผลิต วางแผนและจัดหา	301
กลุ่มงานด้านบัญชีและการเงิน การพนักงานและบริหาร	175
รวม	763

7.2 ค่าตอบแทนพนักงาน

1) ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน

พนักงานจะได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือน ค่าทำงานกะ ทำงานกลางคืน ทำงานล่วงเวลา ทำงานต่างจังหวัด ค่าอุปโภคบริโภคที่โรงกลั่น เงินวินัยการปฏิบัติงาน พนักงานมีสิทธิสมัครเข้าเป็นสมาชิก "กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานบริษัท บางจากฯ (มหาชน)" โดยเลือกสะสมเป็นอัตราร้อยละ 5 หรือร้อยละ 10 ของเงินเดือน และบริษัทฯ สมทบให้อัตราเดียวกันเข้าเป็นเงินกองทุน

ปี 2545 บริษัทฯ ได้จ่ายค่าตอบแทนให้พนักงานในรูปของเงินเดือน ค่าทำงานกะ ทำงานกลางคืน ทำงานล่วงเวลา ทำงานต่างจังหวัด ค่าอุปโภคบริโภคที่โรงกลั่น และเงินวินัยการปฏิบัติงาน เป็นเงินรวม 271 ล้านบาท

2) ค่าตอบแทนอื่น เช่น สิทธิซื้อหุ้น ฯลฯ

ไม่มี

7.3 การเปลี่ยนแปลงจำนวนพนักงานอย่างมีนัยสำคัญในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา

ไม่มี

7.4 นโยบายการพัฒนาพนักงาน

บริษัทฯ มีเจตนารมณ์แน่วแน่ที่จะสนับสนุนความก้าวหน้าของการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณค่าต่อสังคม ภาครัฐมีใจในวัฒนธรรมไทย ขณะเดียวกันก็ยิ่งมุ่งส่งเสริมบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีความทันสมัยอยู่เสมอ และให้สามารถแข่งขันได้ในอุตสาหกรรมพลังงานในระดับสากล ด้วยการฝึกอบรมและการพัฒนาพนักงานอย่างต่อเนื่อง

8. การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

8.1 นโยบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ เนื่องจากเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจให้มีการเจริญเติบโตที่ยั่งยืน คณะกรรมการบริษัทฯ มีความมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะปฏิบัติตามหลักการดังกล่าว โดยได้กำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานของบริษัทฯ ให้มีความสำคัญต่อระบบการควบคุมและการตรวจสอบภายใน กำกับดูแลฝ่ายจัดการให้ดำเนินการตามนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในระยะยาวของผู้ถือหุ้น ภายใต้กรอบข้อกำหนดของกฎหมายและจริยธรรมทางธุรกิจ

8.2 สิทธิของผู้ถือหุ้น

ในปี 2545 บริษัทฯ มีการประชุมผู้ถือหุ้น 1 ครั้ง คือการประชุมสามัญประจำปี 2545 โดยการประชุมได้จัดที่สำนักงานใหญ่ของบริษัทฯ และได้จัดส่งหนังสือนัดประชุมพร้อมทั้งข้อมูลประกอบการประชุมตามวาระต่างๆ ให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน ก่อนวันประชุม โดยในแต่ละวาระมีความเห็นของคณะกรรมการประกอบ และมีการบันทึกการประชุมถูกต้อง ครบถ้วน เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถตรวจสอบได้

8.3 สิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย

บริษัทฯ ได้ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้ทุกกลุ่ม ทั้งกลุ่มลูกค้า คู่ค้า ผู้ถือหุ้น ฯลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชุมชนรอบๆ โรงกลั่นและพนักงาน เนื่องจากบริษัทฯ ตระหนักดีว่าการกิจการของบริษัทฯ เป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ จึงให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยมาโดยตลอด โดยได้ปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถควบคุมมลภาวะให้ดีกว่าข้อกำหนดทางกฎหมาย

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

8.4 การประชุมผู้ถือหุ้น

ในการประชุมผู้ถือหุ้นในปี 2545 มีกรรมการเข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น 6 ท่าน ซึ่งรวมถึงประธานกรรมการ ประธานกรรมการตรวจสอบ และกรรมการผู้จัดการใหญ่ โดยประธานในที่ประชุมได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นมีสิทธิอย่างเท่าเทียมกันในการแสดงความคิดเห็นและตั้งคำถามใดๆ รวมทั้งได้บันทึกประเด็นซักถามและข้อคิดเห็นที่สำคัญไว้ในรายงานการประชุม

8.5 ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์

คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ กลยุทธ์ เป้าหมายแผนธุรกิจ และงบประมาณที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อเพิ่มมูลค่าสูงสุดแก่กิจการ และความมั่นคงให้กับผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการได้จัดให้บริษัทฯ มีระบบการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และมาตรการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิผล และมีการติดตามการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอในการประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ

คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาการกำหนดและแยกบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบระหว่างคณะกรรมการอนุกรรมการ และฝ่ายจัดการอย่างชัดเจน

8.6 ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

เพื่อป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ คณะกรรมการได้ดูแลอย่างรอบคอบเมื่อเกิดรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยกำหนดนโยบายและขั้นตอนการอนุมัติรายการที่เกี่ยวข้องกันไว้เป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งกำหนดนโยบายและวิธีการดูแลไม่ให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องนำข้อมูลภายในของบริษัทฯ ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน

8.7 จริยธรรมธุรกิจ

บริษัทฯ ได้ออกข้อพึงปฏิบัติเกี่ยวกับจรรยาบรรณของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของบริษัทฯ ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม ทั้งการปฏิบัติต่อบริษัทฯ และผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม

บริษัทฯ ได้ติดต่อสื่อสารกับพนักงานอย่างสม่ำเสมอ และติดตามการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวเป็นประจำ

8.8 การถ่วงดุลของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร

คณะกรรมการบริษัทฯ มีจำนวน 9 ท่าน ประกอบด้วย

กรรมการที่เป็นผู้บริหาร	1	ท่าน	(กรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นโดยตำแหน่ง)
กรรมการอิสระ	4	ท่าน	
กรรมการจากภายนอกอื่น	4	ท่าน	(เป็นกรรมการจากผู้ถือหุ้นใหญ่ 3 ท่าน)

(รายชื่อกรรมการที่เป็นตัวแทนผู้ถือหุ้นใหญ่แสดงในข้อ 2.1 การแต่งตั้งกรรมการบริษัทฯ)

8.9 การรวมหรือแยกตำแหน่ง

ประธานกรรมการเป็นกรรมการอิสระตามความหมายของตลาดหลักทรัพย์ฯ และไม่มีความสัมพันธ์ใด ๆ กับฝ่ายบริหาร เป็นการแบ่งแยกหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการและการบริหารงานประจำไว้อย่างชัดเจน คณะกรรมการทุกคนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของบริษัทฯ เพื่อกำกับดูแลให้การดำเนินการของฝ่ายจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องและโปร่งใส

8.10 ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ค่าตอบแทนกรรมการ : บริษัทฯ ได้กำหนดค่าตอบแทนกรรมการโดยอ้างอิงจากหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดสำหรับรัฐวิสาหกิจ และได้ขออนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นแล้ว

ค่าตอบแทนผู้บริหาร : ค่าตอบแทนผู้บริหารเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งเชื่อมโยงกับผลการดำเนินงานของบริษัทฯ และผลการดำเนินงานของผู้บริหารแต่ละท่าน และอยู่ในระดับเดียวกับอุตสาหกรรม (รายละเอียดจำนวนค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารได้กล่าวไว้ในข้อ 4 ค่าตอบแทนผู้บริหาร)

8.11 การประชุมคณะกรรมการ

คณะกรรมการมีกำหนดประชุมล่วงหน้าทั้งปี โดยปกติมีการประชุมเป็นประจำทุกเดือน และมีการประชุมพิเศษเพิ่มตามความจำเป็น โดยมีการกำหนดระเบียบวาระชัดเจนล่วงหน้า และมีระเบียบวาระพิจารณาติดตามผลการดำเนินงานเป็นประจำ ฝ่ายเลขานุการบริษัทฯ ได้จัดหนังสือเชิญประชุมพร้อมระเบียบวาระการประชุมและเอกสารก่อนการประชุมล่วงหน้าเพื่อให้คณะกรรมการได้มีเวลาศึกษาข้อมูลอย่างเพียงพอก่อนเข้าร่วมประชุม (รายละเอียดการเข้าประชุมของกรรมการได้กล่าวไว้ในข้อ

2.1 คณะกรรมการบริษัท)

ทั้งนี้ ได้มีการจัดบันทึกการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร จัดเก็บรายงานการประชุมที่ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการพร้อมให้คณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องตรวจสอบได้

8.12 คณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการบริษัทฯ ได้จัดตั้งกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญที่เหมาะสมเป็นคณะอนุกรรมการ เพื่อช่วยศึกษาในรายละเอียดและกลั่นกรองงานของคณะกรรมการ เนื่องจากสามารถพิจารณาและอภิปรายได้เข้าถึงประเด็นกว่า แต่อย่างไรก็ตาม ความรับผิดชอบในกิจกรรมทุกประการของบริษัทฯ ต่อบุคคลภายนอกยังคงเป็นของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ

คณะกรรมการได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการ ดังนี้

(1) คณะกรรมการตรวจสอบ

(2) คณะกรรมการบริหารบริษัทฯ

(องค์ประกอบ หน้าที่ และรายชื่อคณะกรรมการ ได้กล่าวไว้แล้วในข้อ 2.2 คณะอนุกรรมการ)

8.13 ระบบการควบคุมและตรวจสอบภายใน

บริษัทฯ ได้ให้ความสำคัญต่อระบบควบคุมภายใน ทั้งในระดับบริหารและระดับปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ จึงได้มีการจัดโครงสร้างองค์กรอย่างเหมาะสม มีสายการบังคับบัญชาและความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภายในองค์กรที่ชัดเจน มีการกำหนดอำนาจการอนุมัติตามระดับตำแหน่ง มีระเบียบบริษัทฯ ว่าด้วยการงบประมาณ การเงินและบัญชี การบริหารงานบุคคล การจัดหาและจำหน่ายปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม และการจัดหาพัสดุ เพื่อให้พนักงานใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ตลอดจนมีการจัดการความเสี่ยงและการให้ความสำคัญกับสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าและรายการผิดปกติทั้งหลาย

คณะกรรมการได้จัดให้มีสำนักตรวจสอบภายในทำหน้าที่ตรวจสอบเพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานหลักและ กิจกรรมทางการเงินที่สำคัญของบริษัทได้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการปฏิบัติตามกฎหมายและ ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับบริษัทฯ (Compliance Controls) และเพื่อให้สำนักตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระ สามารถทำหน้าที่ ตรวจสอบและถ่วงดุลได้อย่างเต็มที่ คณะกรรมการจึงได้กำหนดให้สำนักตรวจสอบภายในรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อ คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการบริษัทฯ ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงเป็นอย่างมาก บริษัทฯ ได้มีการกำหนด และประเมินความเสี่ยงของกิจการ มีการกำหนดมาตรการป้องกันและจัดการความเสี่ยง มีการกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง และมีการจัดทำรายงานบริหารความเสี่ยง

8.14 รายงานคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริษัทฯ เป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินรวมของบริษัทฯ และบริษัทย่อยและสารสนเทศทางการเงิน ที่ปรากฏในรายงานประจำปี งบการเงินดังกล่าวจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสม และถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวังและประมาณการที่ดีที่สุดในการจัดทำ รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญ อย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

คณะกรรมการได้จัดให้มีการดำรงรักษาไว้ซึ่งระบบควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการบันทึก ข้อมูลทางบัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สิน และเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตหรือการ ดำเนินการที่ผิดปกติดังมีสาระสำคัญ

คณะกรรมการมีความเห็นว่าการควบคุมภายในของบริษัทฯ โดยรวมอยู่ในระดับที่น่าพอใจ และสามารถสร้างความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลต่อความเชื่อถือได้ของงบการเงินของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545

8.15 ความสัมพันธ์กับผู้ลงทุน

คณะกรรมการบริษัทฯ ตระหนักดีว่าข้อมูลของบริษัทฯ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับงบการเงินและที่ไม่ใช่การเงินล้วนมีผล ต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้ลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียของบริษัทฯ ซึ่งฝ่ายจัดการได้ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลที่ครบถ้วน ตรงต่อความเป็นจริง เชื่อถือได้ สม่ำเสมอ และทันเวลา จึงได้มอบหมายให้สำนักแผนกกิจการทำหน้าที่ติดต่อสื่อสารกับผู้ลงทุน สถาบัน ผู้ถือหุ้น รวมทั้งนักวิเคราะห์และประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ผู้ลงทุนสามารถติดต่อข้อมูลบริษัทฯ ได้ที่โทร 0-2335-4583-4 หรือที่ www.bangchak.co.th หรือที่ E-mail Address : IR@bangchak.co.th

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

9. การควบคุมภายใน

จากมติการประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ครั้งที่ 3/2546 วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2546 โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมครบทั้ง 3 ท่าน มีความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอและความเหมาะสมของระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ โดยสามารถสรุปการประเมินระบบควบคุมภายในของบริษัทฯ ดังนี้

1. บริษัทฯ มีโครงสร้างองค์กรและสภาพแวดล้อมที่ดี ซึ่งเอื้อให้ระบบการควบคุมภายในดำเนินไปได้ โดยมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินธุรกิจที่ชัดเจนและวัดผลได้ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพนักงาน และคณะกรรมการบริษัทฯ ได้มีการพิจารณาเป้าหมายที่กำหนด มีการวิเคราะห์ถึงการให้สิ่งจูงใจหรือผลตอบแทนแก่พนักงานว่าเป็นไปอย่างสมเหตุสมผล การจัดการโครงสร้างขององค์กรอย่างเหมาะสมช่วยให้ฝ่ายบริหารสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ฝ่ายบริหารให้ความสำคัญต่อความซื่อสัตย์สุจริตและจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ มีประกาศห้ามฝ่ายบริหารและพนักงานปฏิบัติในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับกิจการเป็นลายลักษณ์อักษร

2. บริษัทฯ มีการบริหารความเสี่ยงทางธุรกิจจากภายนอกและภายในที่เหมาะสม โดยผู้บริหารบริษัทฯ และพนักงานผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันวางระบบประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง ผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ มาตรการป้องกันอย่างสม่ำเสมอ มาตรการในการติดตามเหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุของปัจจัยความเสี่ยง และได้มีการปฏิบัติตามมาตรการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้เพื่อลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม และพนักงานที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามแผนการบริหารความเสี่ยง

3. บริษัทฯ มีกิจกรรมการควบคุม โดยการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และวงเงินอำนาจอนุมัติในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร มีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อการตรวจสอบซึ่งกันและกันได้ มีมาตรการที่รัดกุมเพื่อติดตามให้การควบคุมการทำรายการและบุคคลระหว่างกันนั้นต้องผ่านขั้นตอนการอนุมัติ คำนึงถึงประโยชน์ของบริษัทฯ มีการติดตามธุรกรรมที่มีผลผูกพันบริษัทฯ ระยะเวลาให้ปฏิบัติตามที่เงื่อนไขที่ตกลงไว้ มีมาตรการไม่ให้มีการนำโอกาสหรือประโยชน์ของบริษัทฯ ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว มีการติดตามดูแลการดำเนินงานของบริษัทฯ ร่วม มีการกำหนดวิธีการเพื่อให้แน่ใจว่า บริษัทฯ ได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

4. บริษัทฯ มีการพัฒนาระบบสารสนเทศและระบบข้อมูลอย่างต่อเนื่อง มีการจัดข้อมูลที่สำคัญต่าง ๆ อย่างเพียงพอที่จะใช้ในการตัดสินใจ กรรมการบริษัทฯ ได้รับหนังสือและเอกสารการประชุมที่มีข้อมูลเพียงพอในการพิจารณารายงานการประชุมของคณะกรรมการมีการบันทึกสรุปความเห็นของกรรมการ มีการจัดเก็บเอกสารเป็นหมวดหมู่ การบันทึกบัญชีได้ปฏิบัติตามนโยบายบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและเหมาะสมกับลักษณะธุรกิจของบริษัทฯ

5. บริษัทฯ มีระบบการติดตามผลการดำเนินงาน โดยมีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานกับคณะกรรมการบริษัทฯ อย่างสม่ำเสมอ หน่วยตรวจสอบภายในรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบ มีการตรวจสอบการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้

การดำรงตำแหน่งของผู้บริหารในบริษัทฯ บริษัทฯ ร่วม และบริษัทที่เกี่ยวข้อง (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545)

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งในบริษัทฯ	ตำแหน่งใน	ตำแหน่งในบริษัทที่เกี่ยวข้อง
			บางจากกรีนเนท	FPT
1.	นายณรงค์ บุญยสงวน	กรรมการผู้จัดการใหญ่	กรรมการ	
2.	นายวุฒิชัย นีรนาทวงศ์	รองกรรมการผู้จัดการใหญ่		กรรมการ
3.	นายวิเชียร อุษณาโชติ	รองกรรมการผู้จัดการใหญ่		กรรมการ
4.	นายวัฒนา โอภาณนท์อมตะ	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่	กรรมการ	
5.	นายเกียรติกุล โคมิน	ผู้อำนวยการอาวุโส สายตลาดค้าปลีก		กรรมการ
6.	นายมนูญ ศิริวรรณ	ผู้อำนวยการอาวุโสสายตลาด อุตสาหกรรมและน้ำมันหล่อลื่น	กรรมการ	

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

ประวัติของคณะกรรมการบริษัทฯ

ณ วันที่ 31 มกราคม 2546

พลเอกวิช เกษรอังกูร
ประธานกรรมการ

- อายุ 63 ปี
- วิทยาศาสตร์บัณฑิต
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
โรงเรียนเสนาธิการทหารบก รุ่นที่ 53
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 34
- 2541 ประธานคณะที่ปรึกษา
กองบัญชาการทหารสูงสุด
- 2543 ปลัดกระทรวงกลาโหม
- ปัจจุบัน ข้าราชการบำนาญ

นายอนุสรณ์ ธรรมใจ
กรรมการอิสระ

- อายุ 37 ปี
- ปริญญาเอก เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ
การเงิน และการพัฒนา
Fordham University, New York, U.S.A.
- 2539 - 2540 ผู้จัดการฝ่ายวิจัยและ
เทคโนโลยีสารสนเทศ ธนาคารซีทีแบงก์
- 2540 - 2543 นักเศรษฐศาสตร์และ
Assistant Vice President
ประจำสำนักบริหารเงิน ธนาคารซีทีแบงก์
- 2543 Vice president ด้าน Country
Regulatory, Research and Public Affairs
- ปัจจุบัน Senior Vice President
สำนักวิจัยและการวางแผน ธนาคาร
ไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)

นายวิรัตน์ เขียมเอื้อยุทธ
กรรมการอิสระ

- อายุ 59 ปี
- ถือหุ้นบริษัทฯ 500 หุ้น
- มัธยมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนชุมแสงชนูทิศ จ.นครสวรรค์
- ปัจจุบัน
- กรรมการในคณะกรรมการพัฒนา
การสหกรณ์แห่งชาติ
- ประธานคณะกรรมการดำเนินการสนับสนุน
สหกรณ์แห่งประเทศไทย

นายนิพนธ์ สุรพงษ์รักเจริญ
กรรมการอิสระ

- อายุ 42 ปี
- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ
สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ (NIDA)
- ปัจจุบัน
- รองประธานกรรมการบริหาร
บริษัท ไทยดาบุซี อิเล็กทริก จำกัด
- รองประธานสภาอุตสาหกรรม
แห่งประเทศไทย

นายบุญศักดิ์ เจียมปรีชา
กรรมการ

- อายุ 54 ปี
- ถือหุ้นบริษัทฯ 500 หุ้น
- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ
The University of Santa Clara, San
Jose, CA., U.S.A
- 2540 ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภาษี
กรมสรรพากร
- 2542 สรรพากรภาค 2 กรมสรรพากร
- 2544 รองอธิบดีกรมสรรพากร
- ปัจจุบัน ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง

นายพิชัย ชุณหวิชัย
กรรมการ

- อายุ 54 ปี
- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ (การเงิน)
Indiana University of
Pennsylvania, U.S.A
- 2539-2542 รองผู้ว่าด้านการเงิน
และบัญชีองค์กร ปตท.
- 2543-2544 ผู้จัดการใหญ่ ปตท. น้ำมัน ปตท.
- ปัจจุบัน รองกรรมการผู้จัดการใหญ่
การเงินและบัญชีองค์กร
บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน)

นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์
กรรมการ

- อายุ 51 ปี
- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ
Utah State University, U.S.A.
- 2542-2544 ผู้จัดการใหญ่ ปตท.
ก๊าซธรรมชาติ ปตท.
- ปัจจุบัน รองกรรมการผู้จัดการใหญ่
กลุ่มธุรกิจก๊าซธรรมชาติ
บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน)

นายสายัณห์ สดางค์มงคล
กรรมการ

- อายุ 55 ปี
- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 2541 ผู้จัดการฝ่ายสินเชื่อ
- 2543 ผู้จัดการฝ่ายธุรกิจสัมพันธ์
- 2544 ผู้จัดการฝ่ายตรวจสอบ
- 2545 ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการและ
ผู้บริหารสำนักตรวจสอบภายใน
- ปัจจุบัน รองกรรมการผู้จัดการ
ธนาคาร กรุงไทย จำกัด (มหาชน)

นายณรงค์ บุณยสงวน
กรรมการ

- อายุ 54 ปี
- ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2539 - 2544 รองกรรมการผู้จัดการใหญ่
- ปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการใหญ่
บริษัท บางจาก (มหาชน)

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

ประวัติของผู้บริหารบริษัทฯ

ณ วันที่ 31 มกราคม 2546

นายณรงค์ บุญสงวน
กรรมการผู้จัดการใหญ่

- อายุ 54 ปี
- ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2539 - 2544 รองกรรมการผู้จัดการใหญ่
- ปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการใหญ่ และรักษาการรองกรรมการผู้จัดการใหญ่

นายวัฒนา โภพานนท์อมตะ
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่

- อายุ 47 ปี
- ถือหุ้นบริษัทฯ 2,200 หุ้น
- ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2537 ผู้อำนวยการอาวุโสสายจัดจำหน่ายและบริการ
- 2543 ผู้อำนวยการอาวุโสสายวางแผนและจัดหา
- 2544 ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ และรักษาการรองกรรมการผู้จัดการใหญ่
- ปัจจุบัน ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่

นายวุฒิชัย นีรนาทวงศ์
รองกรรมการผู้จัดการใหญ่

- อายุ 51 ปี
- ถือหุ้นบริษัทฯ 19,900 หุ้น
- ปริญญาเอก วิศวกรรมศาสตร์ Institut du Genie Chimique, France
- 2535 รองกรรมการผู้จัดการใหญ่
- 2545 - ที่ปรึกษาอาวุโส - รองกรรมการผู้จัดการใหญ่
- ปัจจุบัน รองกรรมการผู้จัดการใหญ่

นายเกียรติกุล โคมิณ
ผู้อำนวยการอาวุโสสายตลาดค้าปลีก

- อายุ 46 ปี
- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ (NIDA)
- 2536 ผู้อำนวยการอาวุโสสายธุรกิจการตลาด
- 2544 ผู้อำนวยการอาวุโสสายจัดจำหน่ายและบริการ
- ปัจจุบัน ผู้อำนวยการอาวุโสสายตลาดค้าปลีก

นายวิเชียร อุษณาโชติ
รองกรรมการผู้จัดการใหญ่

- อายุ 48 ปี
- ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตร์ Ohio State University, U.S.A.
- 2535 รองกรรมการผู้จัดการใหญ่
- 2545 - ที่ปรึกษาอาวุโส - รองกรรมการผู้จัดการใหญ่
- ปัจจุบัน รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ และรักษาการผู้อำนวยการอาวุโสสายวางแผนและจัดหา

นายมนูญ ศิริวรรณ
ผู้อำนวยการอาวุโสสายตลาดอุตสาหกรรมและน้ำมันหล่อลื่น

- อายุ 56 ปี
- ปริญญาโท รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2540 ผู้อำนวยการขาย
- 2543 ผู้อำนวยการสายตลาดอุตสาหกรรมและน้ำมันหล่อลื่น
- 2545 ผู้อำนวยการอาวุโสสายตลาดอุตสาหกรรมและน้ำมันหล่อลื่น และรักษาการผู้อำนวยการอาวุโสสายตลาดค้าปลีก
- ปัจจุบัน ผู้อำนวยการอาวุโสสายตลาดอุตสาหกรรมและน้ำมันหล่อลื่น

นายอนุสรณ์ แสงหิมนวล
รองกรรมการผู้จัดการใหญ่

- อายุ 49 ปี
- ถือหุ้นบริษัทฯ 16,200 หุ้น
- ปริญญาเอก วิศวกรรมศาสตร์ Monash University, Melbourne, Australia
- 2536 ผู้อำนวยการอาวุโสสายจัดส่งการตลาด
- 2543 ผู้อำนวยการอาวุโสสายการผลิต
- 2544 รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ และรักษาการผู้อำนวยการอาวุโสสายการผลิต และรักษาการผู้อำนวยการอาวุโสสายวางแผนและจัดหา
- ปัจจุบัน รองกรรมการผู้จัดการใหญ่และรักษาการผู้อำนวยการอาวุโสสายการผลิต

นางวรรณภา อิมะชัย
ผู้อำนวยการอาวุโสสายบัญชีและการเงิน

- อายุ 58 ปี
- ถือหุ้นบริษัทฯ 6,200 หุ้น
- ปริญญาตรี พาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 2535 ผู้จัดการอาวุโสส่วนการเงิน
- 2543 ผู้อำนวยการสายการเงินและบริหาร
- 2545 ผู้อำนวยการอาวุโสสายการเงินและบริหาร
- ปัจจุบัน ผู้อำนวยการอาวุโสสายบัญชีและการเงิน

ความเห็นเกี่ยวกับ การทำรายการระหว่างกันของบริษัทฯ

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัท บางจากฯ (มหาชน) ครั้งที่ 3/2546 วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2546 โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบ เข้าร่วมประชุมครบทั้ง 3 ท่าน มีความเห็นเกี่ยวกับการทำรายการระหว่างกันของบริษัทฯ โดยสรุปได้ ดังนี้

ในปี 2545 บริษัทฯ มีรายการระหว่างกันกับผู้ถือหุ้น ดังนี้

บริษัท	ความสัมพันธ์	รายการที่เกี่ยวข้องกัน	มูลค่า (ล้านบาท)
กระทรวงการคลัง	ผู้ถือหุ้นใหญ่	• เป็นผู้ให้กู้เงินภายใต้ Euro Commercial Paper (ECP Programme)	1,516
		• เป็นผู้ค้าประกันหุ้นกู้ในประเทศ - หนี้คงค้าง ณ สิ้นปี	6,600
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	ผู้ถือหุ้นใหญ่	• เป็นลูกค้าน้ำมัน	
		- มูลค่าการซื้อขาย	6,605
		- หนี้คงค้าง ณ สิ้นปี	276
		• เป็นผู้ขายน้ำมันดิบ	
- มูลค่าการซื้อขาย	5,554		
- หนี้คงค้าง ณ สิ้นปี	1,164		

ในการสั่งซื้อน้ำมันดิบและขายน้ำมันสำเร็จรูประหว่างบริษัท กับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) นั้น เป็นไปตามเงื่อนไขทางธุรกิจปกติ โดยในการสั่งซื้อน้ำมันดิบ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จะแจ้งบริษัทฯ เป็นครั้ง ๆ เมื่อมีน้ำมันดิบที่จะจัดส่งให้ ส่วนการขายน้ำมันสำเร็จรูป บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จะแจ้งความต้องการล่วงหน้าให้บริษัทฯ ทราบก่อน 6 เดือน แต่ทุกเดือนจะมีการประชุมร่วมกัน เพื่อยืนยันความต้องการอีกครั้งหนึ่ง

รายการระหว่างกันดังกล่าวเป็นรายการที่ดำเนินการทางธุรกิจตามปกติ ไม่มีรายการใดเป็นพิเศษ ไม่มีการถ่ายเทผลประโยชน์ระหว่างบริษัทฯ บริษัทร่วม และผู้ถือหุ้น โดยอยู่ในการพิจารณาอนุมัติของกรรมการผู้จัดการใหญ่ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ที่จะอนุมัติได้ตามระเบียบข้อบังคับของบริษัทฯ ยกเว้นกรณีการค้าประกันเงินกู้และหุ้นกู้ของบริษัทฯ โดยกระทรวงการคลัง ซึ่งทำให้บริษัทฯ สามารถกู้เงินได้ในเงื่อนไขที่ดีกว่าเมื่อเทียบกับกรณีไม่มีการค้าประกัน

การทำรายการระหว่างกันของบริษัทฯ ในอนาคต ก็เป็นรายการที่ดำเนินการทางธุรกิจตามปกติเช่นเดิม ไม่มีรายการใดเป็นพิเศษ ไม่มีการถ่ายเทผลประโยชน์ระหว่างบริษัทฯ บริษัทร่วม และผู้ถือหุ้น

สำหรับรายการระหว่างกันกับบริษัทร่วม และบริษัทที่เกี่ยวข้อง ได้มีการเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545

คำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ

1. คำอธิบายและการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

(สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545 เปรียบเทียบสำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2544)

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ก่อตั้งเมื่อปี 2528 โดยรัฐบาล ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นบริษัทน้ำมันของคนไทยที่ดำเนินกิจการสอดคล้องกับประโยชน์ของคนไทยและสังคมไทย ปัจจุบันบริษัทฯ ประกอบธุรกิจจำหน่ายน้ำมันสำเร็จรูป ทั้งค้าปลีกและค้าส่งและบริหารกิจการโรงกลั่นน้ำมันขนาด 120,000 บาร์เรลต่อวัน สำหรับปี 2545 ซึ่งเป็นปีที่ 18 ของการดำเนินกิจการ บริษัทฯ ได้ดำเนินงานท่ามกลางสภาพปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ที่ดีขึ้น จากภาวะเศรษฐกิจไทยที่ขยายตัวร้อยละ 5.0 ส่งผลให้ความต้องการใช้น้ำมันในประเทศไทยทั้งหมดเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.8 อีกทั้งบริษัทฯ ยังมุ่งเน้นการร่วมมือกับบริษัทน้ำมันอื่นในการหารายได้เพิ่มและลดต้นทุน มีการลดค่าใช้จ่ายจากการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต และการดำเนินกลยุทธ์ทางการตลาดเชิงรุก โดยการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่องทั้งน้ำมันและผลิตภัณฑ์หล่อลื่น เป็นผลให้ในปี 2545 บริษัทฯ มีกำไรสุทธิ 534 ล้านบาท ดังรายละเอียดในการวิเคราะห์ทั้งกำไรขาดทุนดังนี้

การวิเคราะห์ทั้งกำไรขาดทุน

1) กำไร (ขาดทุน) สุทธิ

บริษัทฯ มีกำไรสุทธิในปี 534 ล้านบาท ซึ่งผลการดำเนินงานดีขึ้นจากปีก่อน 3,521 ล้านบาท โดยมีผลกำไรก่อนหักดอกเบี้ยและค่าเสื่อมราคา (EBITDA) +2,893 ล้านบาท ซึ่งเมื่อจ่ายดอกเบี้ยแล้วยังมีกำไรเป็นเงินสดเหลือ และมีกำไรต่อหุ้น 1.02 บาทต่อหุ้น ทั้งนี้เป็นผลมาจาก

- ด้านการจำหน่าย บริษัทฯ มียอดขายเพิ่มขึ้นในทุกตลาด โดยตลาดค้าปลีกและอุตสาหกรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 และตลาดผลิตภัณฑ์หล่อลื่นเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.5 เมื่อเทียบกับปีก่อน ซึ่งเป็นผลมาจาก
 - การพัฒนาและปรับปรุงภาพลักษณ์และการบริการของสถานีบริการน้ำมันและร้านสะดวกซื้ออย่างต่อเนื่องให้เป็นที่พอใจสูงสุดแก่ผู้บริโภคภายใต้ “โครงการบางจากสดีไล” และขยายร้านค้าเพื่อชุมชน (Community Store) ภายใต้ชื่อร้าน “ใบจาก” เพิ่มเป็น 26 แห่ง
 - การสร้างความมั่นใจในตัวผลิตภัณฑ์และบริการแก่ลูกค้า โดยบริษัทฯ ได้เข้าร่วม “โครงการรับรองระบบการควบคุมคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง” ของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ และได้รับมอบใบรับรองกว่า 900 สถานีบริการ
 - การพัฒนาและออกผลิตภัณฑ์ใหม่ อาทิ
 - น้ำมันเตาอากาศคาร์บอนต่ำ ซึ่งมีคุณภาพสะอาด เมื่อเผาไหม้แล้ว จะมีปริมาณอากาศคาร์บอนต่ำกว่าน้ำมันเตาทั่วไป ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษากระบวนการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรม และลดปัญหามลภาวะทางอากาศด้วย
 - น้ำมันดีเซล บางจาก เพาเวอร์ดี ที่มีคุณภาพสูงกว่าน้ำมันดีเซลทั่วไป ติดต่อกับเครื่องยนต์และสิ่งแวดล้อม โดยมีค่ากำมะถันต่ำเพียงร้อยละ 0.02 ต่ำกว่ามาตรฐานน้ำมันดีเซลทั่วไปถึง 1.5 เท่า ช่วยลดฝุ่นละอองจากท่อไอเสีย และก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ อีกทั้งเติมสารเพิ่มประสิทธิภาพ ลดควันดำ คราบเขม่า ควันขาว และประหยัดน้ำมัน
 - น้ำมันหล่อลื่นบางจาก GE GOLD เป็นน้ำมันหล่อลื่นเบนซินสังเคราะห์ 100% ที่ได้มาตรฐานสูงสุด API SL SAE 5W-40 เป็นรายแรกในประเทศ เป็นต้น
- ด้านการผลิต บริษัทฯ ได้ปรับปรุงประสิทธิภาพของโรงกลั่นฯ ทั้งด้านการเพิ่มผลผลิต (Production Yield)

และการประหยัดพลังงานในกระบวนการผลิต นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้ร่วมมือกับโรงกลั่นอื่น ในการลดต้นทุน การขนส่งน้ำมันดิบเข้าสู่โรงกลั่นฯ และการกลั่นน้ำมัน บนพื้นฐานการได้ประโยชน์ร่วมกันจากการเพิ่มรายได้และ ลดต้นทุนในการผลิต

- ค่าการกลั่นที่ปรับตัวดีขึ้น อันเป็นผลมาจากปัจจัยของราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ ต้นปี จากการควบคุมปริมาณการผลิตของกลุ่ม OPEC และการผลงานประท้วงในประเทศเวเนซุเอลา รวมทั้ง ข่าวสถานการณ์ความตึงเครียดระหว่างสหรัฐอเมริกากับอิรัก นอกจากนี้ยังเป็นผลมาจากปัจจัยด้านความต้องการ ใช้น้ำมันที่สูงขึ้นทั้งในประเทศและภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

2) การวิเคราะห์รายได้

ในปี 2545 บริษัทฯ มีรายได้รวม 51,936 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 3,340 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 โดยมีรายละเอียดที่สำคัญได้แก่ รายได้จากการขาย 51,804 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2544 จำนวน 3,321 ล้านบาท หรือร้อยละ 7 เนื่องมาจากในปีนี้มียอดขายจำหน่ายรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 13 จากการนำน้ำมันเตาและน้ำมัน องค์ประกอบเบนซินไปผลิตเป็นน้ำมันสำเร็จรูปที่โรงกลั่นไทยออยล์และเอสโซ่ เพื่อเพิ่มมูลค่า และปริมาณ การจำหน่ายขายปลีกและขายอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นขณะที่ราคาน้ำมันเฉลี่ยลดลงร้อยละ 5.4 เมื่อเทียบกับปีก่อน

3) ค่าใช้จ่ายรวม

ในปี 2545 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 51,412 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 129 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 0.3 ประกอบด้วย

- ต้นทุนขายจำนวน 48,653 ล้านบาท ลดลงจากปี 2544 จำนวน 122 ล้านบาท เนื่องจากต้นทุนราคาน้ำมัน ต่อหน่วยจะลดลงร้อยละ 11 บริษัทฯ ได้พยายามลดต้นทุนการผลิตลงอย่างต่อเนื่อง โดยส่วนหนึ่งเป็น ผลมาจากการขยายความร่วมมือกับบริษัทน้ำมันอื่นในการลดต้นทุนและเพิ่มรายได้
- ค่าใช้จ่ายอื่น บริษัทฯ มีขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจำนวน 11 ล้านบาท ซึ่งลดลงเมื่อ เทียบกับปีก่อน 26 ล้านบาท เป็นผลมาจากค่าเงินบาทที่แข็งตัวขึ้นประมาณ 1.50 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. จากระดับ 44.36 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นปี 2544

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารและรายการดอกเบี้ยจ่ายอยู่ในระดับใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา ดอกเบี้ยจ่ายจำนวน 1,300 ล้านบาท ได้รวมค่าธรรมเนียมการชำระคืนเงินกู้ก่อนครบกำหนดให้แก่ธนาคารโลกจำนวน 92 ล้านบาท วัตถุประสงค์เพื่อลดภาระดอกเบี้ย ตามนโยบายของกระทรวงการคลัง เงินกู้ดังกล่าว Refinance ด้วยเงินกู้ Euro Commercial Paper (ECP) ซึ่งมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ออก ECP ขายในตลาด ซึ่งสามารถลดดอกเบี้ยได้ร้อยละ 5.5 ต่อปี

2. คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะการเงิน

(ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 เปรียบเทียบ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2544)

การวิเคราะห์งบดุล

1) สินทรัพย์

สินทรัพย์รวม ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2545 เทียบกับ ณ สิ้นปี 2544 มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 2,508 ล้านบาท โดยรายการสินทรัพย์ที่เปลี่ยนแปลงมากคือ

- เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลดลงจำนวน 1,376 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจาก ณ สิ้นปี 2544 ได้ สำรองเงินสดไว้เพื่อจ่ายคืนเงินกู้ระยะยาว/สั้น ที่ถึงกำหนดชำระในช่วงต้นปี 2545 จำนวน 1,398 ล้านบาท โดยเงินสำรองดังกล่าวได้มาจากการออกหุ้นกู้ที่มีกระทรวงการคลังค้ำประกันจำนวน 3,000 ล้านบาท ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2544
- ณ สิ้นปี 2545 ลูกหนี้การค้าเพิ่มขึ้น 1,053 ล้านบาท เนื่องจากวันครบกำหนดชำระเงินตรงกับวันหยุด 4 วันต่อเนื่อง ณ สิ้นปี และยังเป็นผลมาจากยอดขายน้ำมันที่สูงขึ้นจากการนำน้ำมันเตาและน้ำมัน องค์ประกอบเบนซินไปผลิตเป็นน้ำมันสำเร็จรูปที่โรงกลั่นอื่น โดยระบบบัญชีจะบันทึกเป็นการขาย ทำให้มูลค่า

รายงานประจำปี 2545

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

ของลูกหนี้การค้าเพิ่มขึ้น ทั้งนี้การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญอยู่ในระดับใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา โดยได้มีการตั้งสำรองไว้อย่างเพียงพอ

- สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้นจำนวน 2,078 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2545 ราคาหน้ามันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดโลกได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นประมาณ 8 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาเรล เมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปี 2544 ในขณะที่ปริมาณน้ำมันคงคลังได้รวมน้ำมันดิบที่ซื้อเพิ่มขึ้น ณ สิ้นปี เพื่อรองรับภาวะสงครามที่อาจเกิดขึ้นจำนวน 1 ล้านบาร์เรล
- ณ สิ้นปี 2545 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 917 ล้านบาท เมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปี 2544 เป็นผลมาจากการตีมูลค่าสินทรัพย์ที่เป็นท่าเทียบเรือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ในโรงกลั่น รวมทั้งแพลตฟอร์มแคตตาสิสใหม่ โดยผู้ประเมินอิสระทุก 5 ปี ตามนโยบายบัญชี โดยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 1,972 ล้านบาท

2) หนี้สิน

หนี้สิน ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2545 เทียบกับ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2544 มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 353 ล้านบาท โดยรายการหนี้สินที่เปลี่ยนแปลงมากคือ

- เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เพิ่มขึ้นจำนวน 768 ล้านบาท โดยเป็นเงินที่กู้ยืมจากธนาคารกรุงไทยจำนวน 1,000 ล้านบาท เพื่อชำระเงินกู้ที่ครบกำหนดชำระในเดือนพฤศจิกายน
- เจ้าหนี้การค้า เพิ่มขึ้น 2,008 ล้านบาท เมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปี 2544 เป็นผลมาจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 8 ดอลลาร์ สรอ.ต่อบาเรล และมีการซื้อน้ำมันดิบเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับภาวะสงครามที่อาจเกิดขึ้นในต้นปี 2546
- เงินกู้ยืมระยะสั้น เพิ่มขึ้นจำนวน 1,543 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่มาจากเงินกู้ Euro Commercial Paper (ECP) จำนวน 1,516 ล้านบาท (35 ล้านดอลลาร์ สรอ.) จากกระทรวงการคลัง โดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ออก ECP ขายในตลาด ทั้งนี้เงินกู้ดังกล่าวนำมาชำระคืนเงินกู้จากธนาคารโลกก่อนครบกำหนดจำนวน 35 ล้านดอลลาร์ สรอ. การ Refinance เงินกู้ดังกล่าว อัตราดอกเบี้ยได้ลดลงร้อยละ 5.5 ต่อปี
- เงินกู้ยืมระยะยาวลดลง 6,294 ล้านบาท ประกอบด้วยส่วนที่ลดลงเกิดจากการชำระคืนเงินกู้จากธนาคารโลกก่อนครบกำหนดในเดือนสิงหาคม 2544 จำนวน 1,516 ล้านบาท (35 ล้านดอลลาร์ สรอ.) และการเปลี่ยนรายการเป็นส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี จำนวน 6,380 ล้านบาท ส่วนที่เพิ่มขึ้นเกิดจากการออกหุ้นกู้และตัวสัญญาใช้เงินจำนวน 1,365 ล้านบาท

3) ส่วนของผู้ถือหุ้น

ส่วนผู้ถือหุ้นรวม 4,586 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2544 จำนวน 2,155 ล้านบาท โดยเป็นผลมาจากกำไรสะสมที่เพิ่มขึ้น 534 ล้านบาท จากกำไรสุทธิที่เพิ่มขึ้น และส่วนเกินทุนจากการตีมูลค่าสินทรัพย์เพิ่มขึ้น 1,621 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น 1,972 ล้านบาท จากการตีมูลค่าสินทรัพย์ท่าเทียบเรือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ในโรงกลั่น รวมทั้งแพลตฟอร์ม แคตตาสิสใหม่ โดยผู้ประเมินอิสระทุก 5 ปี ตามนโยบายบัญชี

3. คำอธิบายและการวิเคราะห์ทั้งกระแสเงินสด

(สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545 เปรียบเทียบสำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2544)

ณ สิ้นปี 2545 บริษัทฯ มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลงสุทธิจากต้นงวดจำนวน 1,375 ล้านบาท เนื่องมาจาก

- 1) เงินสดสุทธิได้มาในกิจกรรมดำเนินงานจำนวน 343 ล้านบาท ประกอบด้วยกระแสเงินสดได้จากกำไรสุทธิจำนวน 534 ล้านบาท และค่าเสื่อมราคาและรายการตัดจ่ายอื่นจำนวน 1,143 ล้านบาท แต่มีการใช้เงินเพิ่มขึ้นสำหรับเงินทุนหมุนเวียน เนื่องจากราคาน้ำมันดิบที่เพิ่มขึ้น 8 ดอลลาร์ สรอ.ต่อบาเรล จำนวน 1,334 ล้านบาท
- 2) เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน 306 ล้านบาท อยู่ในระดับใกล้เคียงกับปีก่อน เป็นผลมาจากการลงทุนเพิ่มในสินทรัพย์ถาวร อุปกรณ์และอื่น ๆ
- 3) เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมการจัดหาเงิน จำนวน 1,413 ล้านบาท เนื่องจากมีการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนด

4. ปัจจัยและอิทธิพลหลักที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานหรือฐานะการเงินในอนาคต

สำหรับธุรกิจน้ำมัน นั้น ปัจจัยสำคัญของการเติบโตธุรกิจจะมาจากปริมาณความต้องการใช้น้ำมัน ซึ่งองค์ประกอบตัวนี้จะสอดคล้องตามอัตราการผลิตของเศรษฐกิจ โดยในปี 2546 ทิศทางเศรษฐกิจโลกจะขึ้นกับผลกระทบจากปัญหาความขัดแย้งที่อาจก่อตัวเป็นสงครามในตะวันออกกลาง เช่น สหรัฐอเมริกา-อิรัก อิสราเอล-ปาเลสไตน์ รวมถึงการวินาศกรรมขบวนการก่อการร้าย อย่างไรก็ตาม กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ได้คาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจโลกในปี 2546 ว่ายังมีแนวโน้มจะขยายตัวกว่าปี 2545 โดยมีอัตราเจริญเติบโตร้อยละ 3.7 เช่นเดียวกับที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประเมินว่า เศรษฐกิจไทยในปี 2546 น่าจะขยายตัวได้ต่อเนื่องจากปี 2545 สอดคล้องตามการเติบโตของเศรษฐกิจโลก

ทางด้านน้ำมันในภาวะปกติ Energy Information Administration (EIA) ได้ประมาณการความต้องการใช้น้ำมันของโลกว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7 หรือ 1.3 ล้านบาร์เรลต่อวัน เป็น 77.6 ล้านบาร์เรลต่อวัน ในขณะที่ประมาณการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 หรือ 1.9 ล้านบาร์เรลต่อวัน เป็น 77.9 ล้านบาร์เรลต่อวัน และสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) คาดว่า แนวโน้มราคาน้ำมันดิบในปี 2546 จะอยู่ในระดับใกล้เคียงกับปี 2545 โดยราคาน้ำมันดิบดูไบจะเคลื่อนไหวอยู่ที่ระดับ 20 - 24 ดอลลาร์สว. ต่อบาร์เรล สำหรับราคาน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดจอร์จทาวน์จะเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตามราคาน้ำมันดิบและความต้องการใช้ในภูมิภาค นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันสำเร็จรูปแต่ละชนิดจะเป็นไปตามช่วงฤดูกาลด้วย ในส่วนของราคาขายปลีกน้ำมันสำเร็จรูปของไทยจะเคลื่อนไหวตามราคาน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดจอร์จทาวน์และค่าเงินบาท หากค่าเงินบาทเคลื่อนไหวอยู่ระดับ 43 - 44 บาทต่อดอลลาร์ สว. คาดว่า ราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินออกเทน 95, 91 และดีเซลหมุนเร็วอยู่ที่ระดับ 14 - 16, 13 - 15 และ 12 - 14 บาทต่อลิตร ตามลำดับ

อนึ่ง จากสถานการณ์ความขัดแย้งซึ่งมีแนวโน้มอาจก่อให้เกิดสงครามขึ้น นั้น เป็นเหตุให้บริษัทฯ ต้องเผชิญความเสี่ยงโดยตรงทั้งในด้านผลกระทบจากราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ปริมาณน้ำมันที่จะสามารถจัดหาได้เพื่อนำมาถลุงและจำหน่าย รวมถึงความเสี่ยงภัยจากการก่อวินาศกรรม ดังนั้น บริษัทฯ จึงได้มีการจัดทำมาตรการรองรับภาวะวิกฤตสงครามสหรัฐอเมริกา-อิรักขึ้นเรียบร้อยแล้ว เพื่อเป็นการป้องกันและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและบริษัทฯ เป็นสำคัญ

44

ข้อมูลของบุคคลอ้างอิง

นายทะเบียนหลักทรัพย์หุ้นสามัญ

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
เลขที่ 62 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย กรุงเทพฯ 10110
โทรศัพท์ 0-2229-2800, 0-2654-5599 โทรสาร 0-2359-1262-63

นายทะเบียนหลักทรัพย์หุ้นกู้

- ธนาคารแห่งประเทศไทย
เลขที่ 273 ถนนสามเสน แขวงบางขุนพรหม เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทรศัพท์ 0-2283-5468
- ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
เลขที่ 1 ซอยกสิกรไทย ถนนราษฎร์บูรณะ กรุงเทพฯ 10140
โทรศัพท์ 0-2470-1122 โทรสาร 0-2470-1144
- ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
เลขที่ 3000 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0-2299-1111 โทรสาร 0-2273-7121

ผู้สอบบัญชี

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
ถนนพระรามที่ 6 กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0-2618-5783 โทรสาร 0-2618-5783

การให้บริการผู้ถือหุ้น
การแจ้งใบหุ้นสูญหาย
การแก้ไขข้อมูลผู้ถือหุ้น

ติดต่อ ส่วนบริการผู้ถือหลักทรัพย์ บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
โทรศัพท์ 0-2229-2822-36